

ÅRSREDOVISNING

Folksam LO Fondförsäkringsaktiebolag(publ)

2020

Finansiella rapporter

Förvaltningsberättelse	3
Resultaträkning	12
Rapport över totalresultat	12
Balansräkning	13
Rapport över förändringar i eget kapital	15

Noter

Not 1	Redovisningsprinciper	16
Not 2	Upplysningar om risker	25
Not 3	Premieinkomst	36
Not 4	Övriga tekniska intäkter	36
Not 5	Intäkter från avtal med kunder	36
Not 6	Utbetalda försäkringsersättningar	37
Not 7	Driftkostnader	37
Not 8	Kapitalavkastning, intäkter	38
Not 9	Orealiserade vinster på placeringstillgångar	38
Not 10	Kapitalavkastning, kostnader	38
Not 11	Nettoresultat per kategori av finansiella instrument	39
Not 12	Bokslutsdispositioner	40
Not 13	Skatt på årets resultat	40
Not 14	Andra immateriella tillgångar	41
Not 15	Aktier och andelar	41
Not 16	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	41
Not 17	Övriga finansiella placeringstillgångar	41
Not 18	Fondförsäkringstillgångar	42
Not 19	Finansiella tillgångar och skulder	42
Not 20	Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder	45
Not 21	Övriga fordringar	46
Not 22	Förändringar i eget kapital	46
Not 23	Aktiekapital	46
Not 24	Disposition av företagets vinst eller förlust	46
Not 25	Oreglerade skador	46
Not 26	Fondförsäkringsåtaganden	47
Not 27	Pensioner och liknande förpliktelser	47
Not 28	Övriga skulder	47
Not 29	Uppskjuten skatteskuld	48
Not 30	Ställda säkerheter	48
Not 31	Eventualförpliktelser	48
Not 32	Upplysningar om närstående	49
Not 33	Medelantal anställda samt löner och ersättningar	52
Not 34	Tvister	56
Not 35	Väsentliga händelser efter balansdagen	56
	Årsredovisningens undertecknande	57
	Definitioner och begrepp	58
	Bolagsbenämningar	60
	Revisionsberättelse	61

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören (vd) för Folksam LO Fondförsäkringsaktiebolag (publ) (Folksam LO Fondförsäkring) med organisationsnummer 516401-6619 avger härmed årsredovisning för 2020, företagets 21:e verksamhetsår.

Ägarförhållanden och koncernstruktur

Folksam LO Fondförsäkring ägs till 51 procent av Folksam ömsesidig livförsäkring (Folksam Liv), organisationsnummer 502006-1585, och till 49 procent av LOs Försäkringshandelsbolag, organisationsnummer 969655-5870. Folksam Liv är moderföretag i en koncern där Folksam LO Fondförsäkring ingår som dotterföretag i den legala strukturen. Folksam LO Fondförsäkring bedöms i koncernredovisningen utgöra ett intresseföretag och konsolideras därför enligt kapitalandelsmetoden i Folksam Liv-koncernen. I Not 32 "Upplysningar om närstående", ges en detaljerad beskrivning av Folksam och de relationer som finns mellan de ingående företagen.

Verksamhet

Folksam LO Fondförsäkrings kärnverksamhet är att erbjuda fondförsäkring för kollektivavtalad tjänstepension. Företagets uppgift inom ramen för detta är att bedriva försäkringsrörelse med anknytning till värdepappersfonder. Verksamheten är helt inriktad mot marknaden för kollektivavtalade tjänstepensioner och har i huvudsak omfattat administration och förvaltning av pensionsmedel, som avsätts enligt pensionsöverenskommelser mellan parter på arbetsmarknaden.

Väsentliga händelser under året

Coronapandemin

Året 2020 har präglats av coronapandemin som drabbat hela världen. Åtgärderna för att skydda människor och minska pandemins konsekvenser påverkar hela samhällsekonomin. Folksam LO Fondförsäkring är dock finansiellt stabilt och kan stå emot avsevärd turbulens. Företaget har inte ansökt eller erhållit omställningsstöd relaterat till Covid-19. Folksam LO Fondförsäkrings och Folksams centrala krisledning aktiverades under vecka 9 2020. I den centrala krisledningen ingår representanter från koncernledningen och andra centrala funktioner vilka har sammanträtt med tät frekvens inledningsvis och därefter regelbundet. Utifrån dagsläget och Folkhälsomyndighetens direktiv har man fattat beslut om eventuella åtgärder och informationsinsatser. Folksam LO Fondförsäkrings krisledning har sammanträtt regelbundet och samordnat arbetet med Folksams centrala krisledning samt bevakat och följt upp aktiviteter som bedömts som verksamhetskritiska för företaget. Sedan en tid tillbaka arbetar medarbetarna aktivitetsbaserat vilket har underlättat övergången till hemarbete.

Året har påverkats av coronapandemin med förhinder för bolagets kundrådgivare att genomföra arbetsplatsbesök vilket har påverkat försäljningen negativt. Fora, valcentralen inom avtalsområdet SAF-LO införde ett flyttstopp för försäkringskapital inom avtalsområde SAF-LO från 27 maj 6 månader framåt vilket påtagligt har förändrat marknadsförutsättningar och konkurrensen inom området. På grund av nämnda händelser har försäljningen av nya kryss minskat med 25 procent jämfört med föregående år och antalet inflyttade avtal har minskat med 51 procent. Folksam LO Fondförsäkring arbetar aktivt med att förbättra de digitala verktygen för att genomföra kundmöten på bästa sätt under de gällande omständigheterna.

Verksamhet och affär

Under 2020 har Folksam LO Fondförsäkring överfört ytterligare cirka 270 000 avtal till ny IT-miljö, det avser kunder inom SAF-LO med intjänat pensionskapital före 2009. Detta innebär att företagets målsättning om en affärsflyttning mot ett modernt systemstöd nu realiserats. Tillsammans med tidigare överföringar finns 97 procent av försäkringsbeståndet i Folksamgruppens framtida försäkringssystem. I samband med överföringen till det nya systemet har Entrélösningen modifierats för kunder inom SAF-LO med intjänat pensionskapital före 2009, detta med avsikt att ge kunderna en mer utvecklad produkt likt andra avtalsområden. Risknivån i entréportföljerna sänks något, pensionskapitalets placering anpassas efter kundens ålder och avgifterna sänks till viss del. Kunderna får även ta del av rabatter för fonder i det fria utbudet. Förändringen föregicks av ett brev där kunderna med den tidigare entrélösning hade möjlighet att tacka nej till det nya erbjudandet.

Från och med november kommer information om våra kunders pensionsutbetalningar visas för kunder på Mina sidor. Swedbanks meddelande om insättning på konto som tidigare skickats upphör därmed. Rutinerna ändras med hänsyn till miljön, Folksam LO

Fondförsäkring slutar skicka beskedet på papper och många kunder har önskat att få färre utskick via brev. Folksam LO Fondförsäkring reducerar därmed det totala klimatavtrycket när det gäller koldioxidutsläpp.

En kännedomsmätning av Folksam LO Fondförsäkrings varumärke har genomförts, där 500 intervjuer gjorts med deltagare i åldern 25-65 år. Mätningen visar att kunderna känner väl till att företaget är medlemmarnas företag och att Folksam LO Fondförsäkring engagerar sig för jämställdhet, jämlikhet och goda arbetsrättsliga villkor. Den generella kännedomen om företaget är låg, och lägst hos kvinnor, men den så kallade hjälpta kännedomen där kunderna tillfrågats om de känner till varumärket Folksam LO Pension har stärkts signifikant.

Hållbarhet

Folksam LO Fondförsäkring arbetar kontinuerligt med att förbättra företagets hållbarhetsarbete. Som ett led i det har styrelsen fattat beslut om att skärpa restriktionerna gällande investeringar i kol- och spelsektorn. Utvärdering av utvalda fondbolags hållbarhetsarbete har genomförts genom en fördjupad dialog med företagen där de bland annat redogör för hur de utvecklat sitt hållbarhetsarbete under året, vad deras påverkansdialoger resulterat i och vilka planer de har för framtiden.

Det pågår också ett intensivt arbete med att integrera EU:s nya regelverk inom ramen för Sustainable Finance. Det gäller framför allt de nya Disclosure- och Taxonomiförordningarna samt förändringarna i IDD (Insurance Distribution Directive).

Regelverk

Ny lag öppnar för omvandling till tjänstepensionsföretag

Den 15 december 2019 trädde en ny lag (2019:742) om tjänstepensionsföretag i kraft, varigenom EU:s andra tjänstepensionsdirektiv (IORP II) genomfördes i Sverige. IORP II-direktivet utgör en EU-gemensam reglering för så kallade tjänstepensionsinstitut. Direktivet innehåller den samlade rörelseregleringen för denna typ av verksamhet, vilket bland annat inkluderar regler om verksamhetsförutsättningar, solvens, information, rapportering och tillsyn.

Lagen om tjänstepensionsföretag innehåller därtill en rad bestämmelser som av den svenska lagstiftaren ansetts nödvändiga för den svenska marknaden. Den utökade regleringen inkluderar ett riskkänsligt kapitalkrav, utökade regler om företagsstyrning, rapportering samt information om företaget och de försäkringar som företaget meddelar. Lagen kompletteras av Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om tjänstepensionsverksamhet (FFFS 2019:21), tillsynsrapportering (FFFS 2019:22) samt ändringsföreskrifterna FFFS 2020:11 och FFFS 2020:12. Den nya lagen om försäkringsdistribution gäller även för tjänstepensionsföretag.

De övergångsregler som Folksam LO Fondförsäkring följer idag för tjänstepensionsverksamhet upphör att gälla den 31 december 2022. Vid utgången av övergångsreglerna måste Folksam LO Fondförsäkring antingen fullt ut anpassa sin verksamhet mot reglerna gällande för försäkringsföretag (Solvens II), eller omvandlas till ett tjänstepensionsföretag. Företagets hantering och anpassning med anledning av detta sker genom ett internt program.

Ekonomisk översikt

Försäljning och marknad

Den 31 december 2020 hade företaget totalt 548 130 (554 062) kunder. Antalet kunder som betalat in premier under året uppgår till 247 781 (254 615).

Antalet avtal inom avtalspension uppgick per den 31 december 2020 till 779 756 (786 843), varav det största avtalet är SAF-LO med 670 049 (675 915) avtal. Övriga avtal är AKAP-KL/KAP-KL med 87 278 (88 565) avtal, ITPK 5 283 (5 434) avtal, PA-KFS 1 406 (1 453) avtal, PA03 4 285 (4 395) avtal, GTP 6 146 (5 781) avtal samt övriga avtal 5 309 (5 300).

Premieinbetalningar och utbetalningar

Folksam LO Fondförsäkring är det största fondförsäkringsföretaget på kollektivavtalad tjänstepension på marknaden och under 2020 betalade kunderna in 7 272 (7 925) miljoner kronor i inbetalningar. Inbetalningarna består av inflyttar och preminbetalningar. Företagets premieinbetalningar ökade med 104 miljoner kronor under verksamhetsåret. Företagets inflyttar minskade med 756 miljoner kronor vilket förklaras av ett planerat flyttstopp hos Fora i samband med en systemanpassning som påverkat avtalsområde SAF-LO från 27 maj till 30 november. Minskade inflyttar förklaras också av coronapandemin som förhindrar arbetsplatsbesök vilket resulterat i färre antal inflyttar. Företagets utbetalningar ökade och uppgick till 1 797 (1 616) miljoner kronor. Ökningen i utbetalningar berodde delvis på ändring av

utbetalningstermin inom Avtalspension SAF-LO. Ökningen i utbetalningar berodde även på ett ökat antal avtal som nått pensionsålder inom Avtalspension SAF-LO. Företagets flyttnetto är fortsatt positivt och uppgår till på 1 034 (1 153) miljoner kronor.

Fondförsäkringstillgångar

Vid årets slut uppgick fondförsäkringstillgångarna för kundernas räkning till 135 487 (118 624) miljoner kronor. Ökningen härrör till den goda värdeutvecklingen på kapitalet.

Solvens

Solvenskvoten måste överstiga 1, för att solvenskravet ska vara uppfyllt enligt Finansinspektionens krav. Solvenskvoten uppgick till 7,65 (6,52) vilket tyder på att företaget är mycket solvent.

Rabatter

För köp av fondandelar erhåller Folksam LO Fondförsäkring rabatter från respektive fondbolag. Rabatter från fondförvaltare uppgick till 646 (574) miljoner kronor. Ökningen härrörde främst från ett ökat kapital. En stor del av denna rabatt betalas ut till kunder med syftet att kunden erhåller en lägre avgift. Rabatter utbetalt till kund uppgick till 302 (287) miljoner kronor.

Driftskostnader

Driftskostnaderna minskade under året och uppgick till 106 (130) miljoner kronor. Driftskostnaderna minskade främst beroende på lägre utvecklingskostnader. Migreringen till Inca har avslutats till lägre kostnader och har nu delvis aktiverats. Även övriga utvecklingskostnader minskade. I samband med migrering till Inca har det gjorts rättningar av avtal där dödsfallsregleringar inte blivit gjorda. Dessa rättningar har medfört sänkta driftskostnader.

Resultat

Det försäkringstekniska resultatet uppgick till 301 (231) miljoner kronor och företagets totala resultat uppgick till 340 (312) miljoner kronor. Det högre försäkringstekniska resultatet förklaras av högre fondbatter och lägre driftkostnader. Företagets icke-tekniska resultat blev något lägre vilket förklaras av en svagare avkastning på bolagets egna placeringar jämfört med föregående år.

Kapitalförvaltning och kapitalavkastning

Marknadskommentar

Efter att pandemin bröt ut var rörelserna i räntemarknaden stora och den svenska 10-åriga statsobligationsräntan sjönk ner till den nya bottennoteringen, minus 0,5 procent. För att stötta återhämtningen, säkerställa finansiell stabilitet och marknadernas funktionssätt, utlovade centralbanker omfattande stödköp av obligationer. Regeringar världen över vidtog också mycket omfattande stödåtgärder. Krispaket på runt 20 procent av global BNP stärkte sjuk- och hälsovården och skapade livlinor för företag och hushåll. De kraftiga finans- och penningpolitiska stimulanserna och makrostatistik som överlag kom in starkare än vad prognoser pekat på, skapade förväntningar om stigande inflation och ett tryck uppåt på räntor. Sett till utvecklingen för den svenska 10-åriga statsobligationsräntan under året som helhet så stängde den på 0,0 procent, vilket innebar en nedgång på 0,2 procentenheter.

Även på valutamarknaden var rörelserna stora. I samband med nedstängningarna av samhällen och efterföljande stopp i den ekonomiska aktiviteten, samt osäkerheten kring stimulansåtgärdernas effektivitet riktade investerare in sig på den amerikanska dollarn, vilken är den största och mest likvida reservvalutan. I mars steg den amerikanska dollarn till den högsta nivån på 3 år och med mer än 10 procent mot den svenska kronan. I takt med att efterfrågan på mer riskfyllda tillgångar därefter ökade tappade den amerikanska dollarn hela uppgången mot den svenska kronan. Den svenska kronan fick också stöd av att Riksbanken behöll styrräntan oförändrad. När det under hösten visade sig att Sveriges tillväxt klarat sig relativt bra i jämförelse med andra länder, fortsatte den svenska kronan att stärkas. Sammantaget stärktes den svenska kronan med 12 procent mot den amerikanska dollarn och med 4 procent mot euron under 2020.

2020 visade sig bli det mest turbulenta året på aktiemarknaden sedan finanskrisen 2008 efter det att pandemin gjort sitt intåg. Snabba och kraftiga kursrörelser blev vardagsmat under slutet av det första kvartalet. Aktiemarknaden noterade en historiskt snabb nedgång samtidigt som det amerikanska "skräckindexet" VIX, som mäter osäkerheten på den amerikanska aktiemarknaden, noterade en ny högsta nivå. Som mest föll den globala aktiemarknaden nästan 35 procent från toppnivån i februari till bottennoteringen i slutet av mars.

Centralbankernas och regeringarnas massiva räddningsinsatser bidrog starkt till att aktiemarknaden vände upp under våren och när bolagsrapporterna visade att företagen hanterade krisen överraskande bra, inte minst tack vare en god kostnadskontroll, kom investerarnas riskapitit tillbaka. I slutet av sommaren hade aktiemarknaden hämtat tillbaka hela börsfallet.

Under hösten när pandemin blåste upp på nytt, med nya restriktioner och delstängningar av samhällen som följd, blev det återigen oroligt på marknaden inte minst bland de amerikanska teknikbolagen, vilka hade stigit kraftigt under sommaren. Oron blev dock kortvarig då resultaten från läkemedelsbolagens vaccintester överraskade åt det positiva hållet, med en snabbare leverans av vaccin än tidigare beräknat som följd, och börserna kunde återigen stiga. När också utfallet av det amerikanska valet togs emot väl av investerarkollektivet fortsatte börserna sin resa uppåt. Sett över året gav den globala aktiemarknaden till slut en avkastning på ca 13 procent (i lokal valuta) medan den svenska börserna gick upp med 10 procent (OMXS60). Den starkare kronan bidrar till att avkastningen på utländska aktier i svenska kronor endast uppgår till 2 procent.

Börsuppgången drevs framförallt av IT-relaterade bolag medan branscher som energi och finans hade det betydligt tyngre. Det syns också på regionnivå där vi hittar USA och tillväxtmarknader i topp medan europeiska aktier halkat efter. Även i år har bolag med en hög hållbarhetsprofil haft en god utveckling och bidragit med en god avkastning.

Kapitalavkastning – egna placeringstillgångar

Folksam LO Fondförsäkrings investeringar avseende egna placeringstillgångar fördelas på olika tillgångsslag och marknader för att nå en viss riskspridning och en god avkastning. Investeringar görs främst i räntefonder och aktiefonder.

Folksam LO Fondförsäkring tillämpar ansvarsfull kapitalförvaltning. Detta innebär att samtliga tillgångar förvaltas i fonder och andra tillgångar som tillämpar ett långsiktigt ansvarsfullt perspektiv, avseende såväl etik som miljömässiga hänsyn, utan att göra avkall på avkastningskrav och lämplig risknivå.

Marknadsvärdet på företagens egna placeringstillgångar vid utgången av 2020 uppgick till totalt 2 072 (1 745) miljoner kronor. Av detta var cirka 77 (78) procent placerat i räntebärande placeringar, främst via svenska räntefonder. Totalt uppgick de räntebärande placeringarna till 1 602 (1 367) miljoner kronor och durationen i den räntebärande portföljen var cirka 4 (4) år. Aktieportföljen stod för cirka 23 (22) procent av det förvaltade kapitalet och värdet uppgick till cirka 470 (378) miljoner kronor. Valutaexponering var vid utgången av året cirka 14 (13) procent.

Totalavkastningen för 2020 på företagens egna placeringar blev 4,1 (8,5) procent, motsvarande 76 (114) miljoner kronor. Det som i huvudsak förklarar totalavkastningen är den strategiska tillgångsfördelningen, vilken bland annat styrs av försäkringsåtagandenas art och företagens risktolerans. Mot bakgrund av vald tillgångsfördelning förklaras avkastningen främst av en positiv utveckling för aktier i kombination med en positiv utveckling för räntebärande tillgångar. Avkastningen på aktier blev därmed 12,6 (33,2) procent och för räntebärande tillgångar 1,9 (1,4) procent.

TOTALAVKASTNINGSTABELL

Folksam LO Fondförsäkring AB, egna placeringar

	Tkr Ingående marknadsvärde 2020-01-01	Tkr Utgående marknadsvärde 2020-12-31	Tkr Total- avkastning 2020-12-31	% Total- avkastning 2020-12-31	% Total- avkastning 2019-12-31
Räntebärande placeringar	1 367 087	1 601 980	27 192	1,9	1,4
Aktier	378 300	470 371	49 771	12,6	33,2
Summa	1 745 387	2 072 351	76 963	4,1	8,5

Hållbarhet

Trygghet i en hållbar värld

Folksam LO Fondförsäkrings båda ägare har starka traditioner vad gäller främjandet av en hållbar utveckling och har därför höga ambitioner för Folksam LO Fondförsäkrings hållbarhetsarbete. Visionen, "Våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld", vittnar om den centrala betydelse hållbarhetsarbetet har för den verksamhet som bedrivs. Folksam LO Fondförsäkring står för schyssta pensioner. Med schyssta pensioner avses låga avgifter, god avkastning över tid och ansvarsfulla placeringar. Folksam LO Fondförsäkring har inte någon egen fondförvaltning, istället väljer företaget ut en kombination av fonder hos externa fondbolag och ställer krav på att fondbolagen påverkar de företag de investerat i till ett mer hållbart beteende. Folksam LO Fondförsäkring hållbarhetsarbete tar sitt avstamp i internationella överenskommelser och ramverk såsom ILO-konventionerna, FN Global Compacts tio principer och FN:s Globala mål för hållbar utveckling inom Agenda 2030. Folksam LO Fondförsäkring anser att ett hållbarhetsarbete integrerat i erbjudanden och verksamheten i övrigt, ger bättre förutsättningar för långsiktig framgång.

Hållbarhetspolicy och hållbarhetsmål

Folksam LO Fondförsäkring, liksom samtliga företag inom Folksamgruppen, har en hållbarhetspolicy som antogs av styrelsen i slutet av 2018. Hållbarhetspolicyn anger vad som ska gälla för Folksam LO Fondförsäkrings arbete för en hållbar utveckling. Policyn ses över en gång per år och styrelsen får kontinuerlig avrapportering om hållbarhetsarbetet. Under 2019 antog samtliga styrelser inom Folksamgruppen mätbara hållbarhetsmål. Några av målen gäller för samtliga företag inom Folksamgruppen, som målet om att ha nettonoll-utsläpp från egen verksamhet 2030, att minska koldioxidavtrycket i aktieportföljen, att ha jämställd könsfördelning bland såväl medarbetare som chefer och ledning samt att ha lika lön för lika arbete. Flera av företagen har också verksamhetsspecifika mål och satsningar.

Folksam LO Fondförsäkrings hållbarhetsarbete

Folksam LO Fondförsäkring har under 2020 fortsatt att utveckla hållbarhetsarbetet med bland annat nya kriterier för kol och spel. Spelbranschen – med företag där kunder spelar om pengar – präglas av specifika hållbarhetsrisker såsom spelmissbruk och penningtvätt. Även om spelbolagen själva utvecklat sitt arbete för ansvarsfullt spelande de senaste åren så kvarstår grundproblemet med att verksamheten i sig har höga risker att bidra till och skapa spelberoende. Investeringar i den typen av verksamhet kan därför inte sägas följa visionen om att bidra till att våra kunder känner sig trygga i en hållbar värld. Därför har Folksam LO Fondförsäkring beslutat om att utesluta investeringar spelindustrin. När det gäller investeringar i kol har Folksam LO Fondförsäkring tidigare haft en gräns på att företag med mer än 30 procent av omsättningen från kolproduktion ska uteslutas från investering. Klimatet är dock vår tids största utmaning och att investera i företag som inte anpassar sin affärsmodell för att säkerställa en hållbar strategi anpassad till de globala målen, eller till de risker som klimatförändringar medför, innebär betydande risker. Därför har Folksam LO Fondförsäkring beslutat utesluta investeringar i kol.

Folksam LO Fondförsäkrings fonder har även haft fokus på investeringar som bidrar till att förbättra förutsättningarna för en hållbar värld. Till exempel har Folksam LO Obligation under året investerat cirka 470 miljoner i gröna, blå eller sociala obligationer, vilket innebär att dessa nu utgör över 20 procent av fonden. Investeringarna syftar bland annat hjälp till att mildra effekterna av Covid -19 samt förbättra havsmiljön i Östersjön.

Folksamgruppen fortsätter också arbetet med att anpassa sig till Sustainable Finance, EU-kommissionens handlingsplan för hållbara finanser. För mer information kring regelverket och EU-kommissionens handlingsplan se under Framtida utveckling.

Folksam LO Fondförsäkrings hållbarhetsarbete är en del av Folksam Liv-koncernens hållbarhetsarbete, för närmare upplysningar om koncernens hållbarhetsarbete hänvisas till Folksam Livs årsredovisning för 2020 enligt ÅRFL 6 Kap. För en mer heltäckande beskrivning av arbetet med hållbarhet och aktiviteter under året, läs gärna Folksamgruppens Års- och hållbarhetsrapport 2020 (<http://ir.folksam.se>).

Medarbetare

Folksam LO Fondförsäkring ingår i Folksamgruppen där tillskaanställning tillämpas, vilket innebär att medarbetarna är anställda i flera företag inom gruppen. Folksamns gemensamma organisation har cirka 4 000 medarbetare på flera orter i Sverige. Folksam har en gemensam HR-funktion som ger stöd i kompetensförsörjningen för samtliga företag inom Folksam. Folksam ska vara en attraktiv arbetsplats med kända och konkurrenskraftiga erbjudanden till nuvarande och framtida medarbetare. 2020 års medarbetarundersökning visade generellt goda resultat. Resultatet slutade på 80 (78) procent positiva svar i genomsnitt och 86 (83) procent svarade att de gärna eller mycket gärna vill arbeta kvar i Folksam framöver. Under 2020 nyanställdes 391 (429) personer totalt inom Folksam.

Folksam ska ha miljöer med processer, informationsstöd och teknik som stödjer effektivitet och legala krav och som dessutom främjar god hälsa och motivation. Som ett led i detta har Folksam fortsatt att utveckla arbetssätt och digitalt stöd för en effektiv kompetensförsörjning. Folksam har också satsat på att stärka det agila arbetssättet för att driva utveckling och bli snabbare på att agera utifrån kundernas behov. Dessutom har förflyttningen mot ett mer digitalt arbetssätt stärkts, bland annat med anledning av coronapandemin.

Folksams sjuktal för helåret 2020 uppgick till 4,6 procent, vilket är lägre än föregående års utfall på 5,0 procent. Under året har Folksam arbetat för ökad hälsa, sänkta sjuktal och ett gemensamt lärande inom området, med särskilt fokus på att säkerställa god arbetsmiljö under coronapandemin. Respektive verksamhet har identifierat behov och genomfört riktade insatser. Dessa har sedan följts upp på övergripande nivå. Uppföljning på individnivå avseende prestation, arbetsbelastning och välmående genomförs löpande.

Kompetensutveckling

Folksams medarbetare ska bidra till en kultur där gemensamt ansvar tas för kontinuerlig utveckling, samarbete och lärande. Folksam arbetar löpande med kompetensutveckling för att säkerställa regulatoriska kunskaps- och kompetenskrav, samt för att ge medarbetarna rätt förutsättningar i arbetet. Under 2020 har berörda medarbetare genomgått kompetensutveckling inom bland annat aktuariell analys, hållbar rådgivning, FATCA/CRS, KYC kundkännedom, kommunikation och kundbemötande, agila arbetssätt samt konsten att lära ut på distans.

Medarbetare och chefer som berörs av FDL/IDD har genomgått externa certifieringar, interna utbildningar med kunskapstest samt kontinuerlig fortbildning. Dessutom har introduktionen för nya medarbetare utvecklats genom nya effektiva e-läranden, välkomstfilm och digitala introduktionsträffar.

För att ha försäkrings- och pensionssparandebranschens mest nöjda kunder behöver Folksam ha chefer och ledare som, genom ett strategiskt och coachande förhållningssätt, tar ansvar för kompetensförsörjning och rätt prestation. Under 2020 har Folksams interna och externa ledarprogram ställts om för att erbjudas digitalt på grund av coronapandemin. En särskild insats har genomförts för att stärka cheferna i att leda på distans. De har också fått stöd i att tilldela och tydliggöra mål, stämna av kompetens och lämplighet samt följa upp prestation och utveckling i Folksams digitala stöd för talent management.

Löner, ersättningar och övriga villkor

Folksam är genom medlemskapet i arbetsgivarföreningen Fremia bundet av kollektivavtal om löner och allmänna anställningsvillkor. Enligt Folksams lönepolitik ska lönerna vara individuella och differentierade, motivera goda prestationer och önskvärda beteenden samt bidra till ett sunt risktagande som ligger i linje med kundernas förväntningar. Folksam har en restriktiv hållning till rörliga ersättningar eftersom de kan medföra ett överdrivet risktagande, därför utgår inga rörliga ersättningar utöver Folksams gemensamma belöningsprogram.

Vad gäller jämställda löner inom Folksam låg skillnaden i medellön mellan kvinnliga och manliga medarbetare på 7 (7) procent för 2020. Vid en nedbrytning på likvärdiga arbeten låg löneskillnaden mellan könen på 4 (3) procent. Vid denna nedbrytning kan man se att skillnaderna inte är ensidiga, dvs i vissa arbeten är kvinnornas medellön högre än männens och i andra arbeten är männens högre men för 2020 går skillnaderna i större utsträckning till männens fördel jämfört med 2019. Huvuddelen av skillnaderna har sakliga förklaringar som kompetens, erfarenhet, prestation och marknadskrafter. Där osakliga löneskillnader upptäcks är dessa föremål för åtgärder i den årliga lönekartläggningen.

Folksam har ett belöningsprogram för medarbetare som syftar till att synliggöra och sätta fokus på Folksams affärsstrategier och övergripande mål. Belöningsprogrammet omfattar samtliga medarbetare inom Folksamgruppen utom vd, koncernledning, vd/vice vd i dotterföretagen och cheferna för internrevision. Utfall från belöningsprogrammet betalas inte ut som kontant ersättning utan avsätts i en pensionsförsäkring. Belöningsprogrammet kan falla ut med 0 kronor upp till maximalt 20 000 kronor per medarbetare och år, beroende på grad av måluppfyllelse.

Medelantal anställda samt löner och ersättningar, med särskild specifikation på ersättningar till ledande befattningshavare, redovisas i not 33.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Resultatutvecklingen påverkas i hög grad av börs- och valutakursers utveckling liksom av förändringar i det allmänna ränteläget. Dessa påverkas i sin tur av förändringar av makroekonomiska faktorer såsom tillväxt, inflation och arbetslöshet. Den pågående pandemin påverkar företaget i huvudsak genom de makroekonomiska faktorerna. Riskerna och de beslut som fattas för att hantera dessa påverkar företagets ekonomiska ställning och förmåga att nå dess mål. Genom aktiva, kontrollerade och affärsmässiga beslut med beaktande av risker skapas förutsättningar att erbjuda kunderna trygga försäkringslösningar. Därför är det viktigt att risker hanteras och kontrolleras på ett strukturerat sätt, både i ett kort och ett långt tidsperspektiv. En beskrivning av Folksam LO Fondförsäkrings samlade risker och hur de styrs samt hanteras återfinns i not 2 Upplysningar om risker.

Bolagsstyrning

God bolagsstyrning handlar om att säkerställa att företag sköts på ett hållbart, ansvarsfullt och så effektivt sätt som möjligt. En övergripande målsättning med företagets bolagsstyrning, förutom att den ska överensstämma med övergripande vision, mål om nöjda kunder och etiska principer, är att säkerställa en god avkastning för ägarna och kunderna.

Bolagsstyrningen av Folksam LO Fondförsäkring följer de regelverk som tillämpas inom moderföretaget och utgår från svensk lagstiftning, och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Moderföretaget Folksam Liv tillämpar också Svensk kod för bolagsstyrning. Utöver de externa styrande regelverken finns interna regelverk, klassificerade som övergripande, som fastställts av stämman, styrelse eller vd. Instruktioner och regelverk som har fastställts i moderföretagets styrelse och som har bäring på Folksam LO Fondförsäkring tas därefter, efter anpassning till företagets verksamhet, i Folksam LO Fondförsäkrings styrelse. De interna regelverken ses över regelbundet och fastställs minst årligen, oavsett om de förändras eller inte.

Varje kvartal redovisas för styrelsen den ekonomiska ställningen i form av de kvartalsbokslut som upprättas.

Framtida utveckling

Coronapandemin

Folksam LO Fondförsäkring följer noga utvecklingen av coronapandemin och genomför de anpassningar som krävs utifrån myndigheternas och regeringens beslut och allmänna råd. Ju mer långvarig pandemin blir, desto mer anpassningar kommer krävas för att företaget ska kunna fortsätta ta sitt samhällsansvar för att hindra smittspridning samtidigt som medarbetarna ska kunna utföra sitt arbete på ett säkert sätt. Det handlar om att ge förutsättningar för att kunna arbeta effektivt i en bra arbetsmiljö även då man arbetar hemifrån och att skapa möjligheter för att genomföra effektiva kundmöten med bibehållen social distansering. Folksam LO Fondförsäkring arbetar aktivt med att förbättra de digitala verktygen för att möjliggöra kundmöten på bästa sätt under de gällande omständigheterna. Sammantaget ställer situationen helt nya krav på såväl ledarskap som kommunikation.

Verksamheten

Målet är att med ett konkurrenskraftigt erbjudande för kollektivavtalad tjänstepension öka antalet kunder och premieinbetalningar enligt affärsplanen. En stabil och betydande kundbas skapar förutsättningar att hålla låga driftskostnader för framtiden. Företaget ska även ha en beredskap för att delta i upphandlingar och anslutningar inom de avtalsområden där företaget är verksamt.

Sänkt intjänandeålder för Avtalspension SAF-LO

Parterna på SAF-LO-området är överens om att intjänandeåldern för Avtalspension SAF-LO stegvis sänks från och med början 2021 från dagens 25 år till 22 år. Det innebär att premieflödena på området kommer att bli större från och med 2022 då de första premierna som avser 24-åringar betalas in. Den nya intjänandeåldern kommer att vara 2021: 24-65 år, 2022: 23-65 år, 2023: 22-65 år. Det betyder att anställda på SAF-LO-området kommer att kunna göra ett aktivt val av förvaltare för sin tjänstepension från när de fyller 22 år. För Folksam LO Pensions del innebär det att erbjudandet kan riktas till en yngre målgrupp.

Digitalisering

En satsning drivs med syfte att öka antalet digitala kundmöten samt att Folksam LO Fondförsäkring möter kunderna effektivt i alla kanaler, målet är att göra det enkelt för kunden att nå företaget och utföra sina ärenden på inloggat läge via hemsidan. Ytterligare aktiviteter planeras om ökad kännedomen om varumärket bland förbundens medlemmar. För att förnya och effektivisera av de administrativa systemen pågår arbete med att utveckla fondhandeln.

Hållbarhet

Folksam LO-fonderna utesluter kol, olja och gas från årsskiftet

Swedbank Robur skärper sin klimatstrategi från årsskiftet 2021 och därmed omfattas även de fyra Folksam LO-fonderna (Folksam LO Sverige, Folksam LO Väst, Folksam LO Världen och Folksam LO Obligation). Detta innebär att fonderna utesluter investeringar i bolag som producerar fossila bränslen (kol, olja och gas) samt kraftproduktion från dessa. Man väljer också bort investeringar i okonventionella fossila bränslen såsom arktisk olja/gas, skifferolja/gas och oljesand. Undantag kan göras för omställningsbolag som bedöms kunna uppfylla Parisavtalets mål om koldioxidneutralitet 2050. Folksam LO-fonderna utgör närmare 70 procent av Folksam LO Fondförsäkrings fondförsäkringstillgångar.

Kommande regelverksförändringar

Inom regelverksområdet pågår ett antal större förändringar vilka väsentligt kommer att prägla Folksam LO Fondförsäkrings verksamhet. Kommande regelverksförändringar kan komma att påverka företagens risker och riskhantering. Folksam LO Fondförsäkring bevakar löpande utvecklingen och analyserar eventuella konsekvenser av förändrade regelverk. Den mest aktuella kommande regelverksförändring för företaget är Sustainable Finance. För regelverksförändringar gällande IFRS 9 Finansiella instrument och IFRS 17 Insurance contracts hänvisas till not 1 Redovisningsprinciper.

Sustainable Finance

EU är fast beslutet att nå Parisavtalet och begränsa den globala uppvärmningen till en nivå på max 2 grader och helst max 1,5 grader. Det kommer krävas stora investeringar i hållbara verksamheter och branscher som främjar omställningen mot en mer hållbar värld för att för att nå målen. Finansbranschen har därför en nyckelroll i att skapa en hållbar ekonomi och nu kommer krav på ökat ansvar. Ambitionen är att det finansiella systemet ska bli en del av lösningen för att skapa en grönare och mer hållbar ekonomi. För det krävs dock en omfattande förändring av det finansiella systemet. För att åstadkomma detta har EU-kommissionen tagit fram en handlingsplan med 10 åtgärder. De tre övergripande målen för EU-kommissionens handlingsplan är att:

1. Ställa om finansiella flöden i mer hållbar riktning
2. Integrera hållbarhet i riskhanteringen
3. Främja transparens och långsiktighet i ekonomin

Folksam har arbetat långsiktigt med dessa frågor redan innan EU:s handlingsplan men nu kommer tydligare krav särskilt kopplat till två nya förordningar; Förordningen om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn (Disclosure) samt Förordning om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar (Taxonomi). Handlingsplanen har en implementeringsperiod som startar 2021 och förväntas pågå flera år framöver. Folksam LO Fondförsäkring välkomnar initiativet och hoppas att det kommer att leda till en mer hållbar värld och hjälpa kunderna att välja mer hållbara produkter.

Femårsöversikt

Resultat, Tkr	2020	2019	2018	2017	2016
Premieinkomst	152 312	141 412	113 899	103 435	95 202
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	12 416 002	25 522 045	-3 711 608	8 280 920	6 558 079
Försäkringsersättningar	-435 824	-403 360	-346 165	-245 532	-154 803
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	300 456	231 204	232 286	240 677	199 221
Årets resultat	340 384	312 348	237 922	275 553	213 452
Ekonomisk ställning, Tkr					
Placeringsstillgångar till verkligt värde	137 560 480	120 372 613	89 826 797	88 557 415	76 188 713
Försäkringstekniska avsättningar	135 627 149	118 781 866	88 640 509	87 539 659	75 183 458
Konsolideringskapital	2 312 491	1 960 744	1 623 416	1 405 459	1 123 191
varav uppskjuten skatt	48 059	33 798	16 273	36 919	26 760
Solvens I					
Kapitalbas	2 302 235	1 923 076	1 607 142	1 368 540	1 096 431
Erforderlig solvensmarginal	300 823	294 961	242 665	252 216	238 132
Solvenskvot	7,65	6,52	6,62	5,43	4,60
Solvens II					
Kapitalbas för gruppen ¹⁾	87 545 160	84 470 043	74 070 875	73 999 347	73 197 911
Solvenskapitalkrav för gruppen ¹⁾	27 397 836	26 214 148	22 648 715	23 383 584	21 712 345
Nyckeltal, procent²⁾					
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Kapitalförvaltning					
Direktavkastning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalavkastning	9,7	24,3	-4,2	10,1	9,3

1) Solvensrelaterade beloppsuppgifter visas för Folksam ömsesidig livförsäkring vilket är den försäkringsgrupp som Folksam LO Fondförsäkring ingår i.

2) Beräkning av nyckeltalen framgår i Definitioner och begrepp.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämman förfogande står enligt balansräkningen:

Balanserad vinst	1 664 839 550
Årets vinst	340 384 443
Totalt, kronor	2 005 223 993

Styrelsen och verkställande direktören föreslår stämman att 2 005 223 993 kronor balanseras i ny räkning.

Resultaträkning

Tkr	Not	2020	2019
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelsen			
Premieinkomst	3	152 312	141 412
Intäkter från investeringsavtal	5	43 508	48 831
Orealiserade vinster på placeringstillgångar			
Värdeökning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk			
Värdeökning på fondförsäkringstillgångar		12 416 002	25 522 045
Övriga tekniska intäkter	4, 5	646 411	573 819
Försäkringsersättningar			
Utbetalda försäkringsersättningar	6	-435 824	-403 360
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar			
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk			
Fondförsäkringsåtagande		-12 327 001	-25 455 589
Driftskostnader	7	-105 951	-129 500
Orealiserade förluster på placeringstillgångar			
Värdeminskning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk			
Kapitalavkastning överförd till finansrörelsen		-89 001	-66 455
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		300 456	231 204
Icke-teknisk redovisning			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		300 456	231 204
Kapitalavkastning, intäkter	8	6 208	31 484
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	9	69 862	85 191
Kapitalavkastning, kostnader	10	-10 715	-2 526
Kapitalavkastning överförd från livförsäkringsrörelsen		89 001	66 455
Övriga kostnader		-	-90
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		454 813	411 718
Bokslutsdispositioner	12	2 898	-7 456
Resultat före skatt		457 711	404 263
Skatt på årets resultat	13	-117 327	-91 915
Årets resultat		340 384	312 348

Ingen särskild resultatanalys har upprättats eftersom hela livförsäkringsrörelsen utgörs av en enda försäkringsgren, fondförsäkring inom tjänstepension.

Rapport över totalresultat

Tkr	2020	2019
Årets resultat	340 384	312 348
Övrigt totalresultat	-	-
Årets totalresultat	340 384	312 348

Balansräkning

Tillgångar			
Tkr	Not	2020-12-31	2019-12-31
Immateriella tillgångar			
Andra immateriella tillgångar	14	10 256	3 870
Placeringstillgångar			
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	15	470 823	380 341
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	16	1 602 009	1 367 216
Övriga finansiella placeringstillgångar	17	384	824
Summa placeringstillgångar		2 073 217	1 748 382
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk			
Fondförsäkringstillgångar	18	135 487 264	118 624 231
Fordringar			
Övriga fordringar	21	129 465	127 586
Andra tillgångar			
Kassa och bank		407 982	310 304
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		89 543	74 012
Summa tillgångar		138 197 726	120 888 385

Balansräkning

Eget kapital, avsättningar och skulder

Tkr	Not	2020-12-31	2019-12-31
Eget kapital	22		
Aktiekapital, 100 000 aktier	23	100 000	100 000
Reservfond		112 524	112 524
Fond för utvecklingsutgifter		10 256	3 870
Balanserat resultat		1 664 840	1 358 877
Årets resultat		340 384	312 348
Summa		2 228 004	1 887 619
Obeskattade reserver			
Periodiseringsfond	12	36 429	39 327
Försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	25	28 075	23 185
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk			
Fondförsäkringsåtaganden	26	135 599 075	118 758 681
Andra avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser	27	477	1 024
Aktuell skatteskuld		18 844	2 802
Uppskjuten skatteskuld	29	48 059	33 798
Summa		67 380	37 624
Skulder			
Skulder till koncernföretag	32	3 990	7 081
Skulder till närstående		6 255	2 534
Skulder avseende direktförsäkring		599	471
Övriga skulder	28	226 647	124 947
Summa		237 490	135 033
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		1 275	6 915
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		138 197 726	120 888 385

Rapport över förändringar i eget kapital

Tkr	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Reservfond	Fond för utvecklingsutgifter	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående balans 2019-01-01	100 000	112 524	-	1 124 826	237 922	1 575 271
Föregående års vinstdisposition	-	-	-	237 922	-237 922	-
Förändring av fond för utvecklingsavgifter	-	-	3 870	-3 870	-	-
Årets resultat	-	-	-	-	312 348	312 348
Utgående balans 2019-12-31	100 000	112 524	3 870	1 358 877	312 348	1 887 619
Ingående balans 2020-01-01	100 000	112 524	3 870	1 358 877	312 348	1 887 619
Föregående års vinstdisposition	-	-	-	312 348	-312 348	-
Förändring av fond för utvecklingsavgifter	-	-	6 386	-6 386	-	-
Årets resultat	-	-	-	-	340 384	340 384
Utgående balans 2020-12-31	100 000	112 524	10 256	1 664 840	340 384	2 228 004

Fond för utvecklingsutgifter får inte användas till förlusttäckning.

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Innehållsförteckning

- 1 Allmän information
- 2 Grunder för upprättande av de finansiella rapporterna
  - 2.1 Överensstämmelse med normgivning och lag
  - 2.2 Förutsättningar vid upprättande av Folksam LO Fondförsäkrings finansiella rapporter
  - 2.3 Uppskattnings och bedömningar i de finansiella rapporterna
  - 2.4 Ändrade redovisningsprinciper
  - 2.5 Nya och ändrade redovisningsstandarder från IASB för räkenskapsår 2021 eller senare
  - 2.6 Utländsk valuta
  - 2.7 Försäkringsavtal och investeringsavtal
- 3 Principer för poster i resultaträkningen
  - 3.1 Premieinkomst
  - 3.2 Intäkter från investeringsavtal
  - 3.3 Kapitalavkastning
  - 3.4 Utbetalda försäkringsersättningar
  - 3.5 Driftskostnader
  - 3.6 Leasingavtal
  - 3.7 Skatter
- 4 Principer för poster i balansräkningen
  - 4.1 Immateriella tillgångar
  - 4.2 Finansiella tillgångar och skulder
  - 4.3 Försäkringstekniska avsättningar
  - 4.4 Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk
  - 4.5 Andra avsättningar
  - 4.6 Eventualförpliktelser
  - 4.7 Koncernbidrag

1 Allmän information

Årsredovisningen avges per den 31 december 2020 och avser räkenskapsåret 2020 för Folksam LO Fondförsäkringsaktiebolag (publ) (Folksam LO Fondförsäkring) med organisationsnummer 516401-6619 med säte i Stockholm. Folksam LO Fondförsäkring ägs till 51 procent av Folksam ömsesidig livförsäkring med organisationsnummer 502006-1585, med säte i Stockholm, och till 49 procent av LOs Försäkringshandelsbolag med organisationsnummer 969655-5870. Adressen till huvudkontoret är Bohusgatan 14, 106 60 Stockholm. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen i Folksam LO Fondförsäkring den 18 mars 2021. Resultat- och balansräkningen blir föremål för fastställande på stämman den 7 april 2021.

2 Grunder för upprättande av de finansiella rapporterna

2.1 Överensstämmelse med normgivning och lag

Folksam LO Fondförsäkrings årsredovisning har upprättats i enlighet med Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:23) om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag och dess ändringsföreskrifter samt Rådet för finansiell rapportering (RFR) rekommendation RFR 2, Redovisning för juridiska personer. Folksam LO Fondförsäkring tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och Finansinspektionens föreskrifter. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

2.2 Förutsättningar vid upprättande av Folksam LO Fondförsäkrings finansiella rapporter

Folksam LO Fondförsäkrings funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental. Till följd av detta kan avrundningsdifferenser förekomma. Siffror inom

parentes avser föregående år. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna om inte annat framgår under avsnitt 2.4 Ändrade redovisningsprinciper.

2.3 Uppskattningar och bedömningar i de finansiella rapporterna

Vid upprättande av de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS görs uppskattningar och bedömningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse på de finansiella rapporterna anges nedan.

2.3.1 Uppskattningar

2.3.1.1 Försäkringstekniska avsättningar

Redovisningsprinciper för försäkringsavtal återfinns i avsnitt 2.7.1 i not 1 Redovisningsprinciper. Metoder och antaganden som ligger till grund för värderingen av försäkringstekniska avsättningar beskrivs i avsnitt 4.3 och 4.4 i not 1 Redovisningsprinciper. Känsligheten i de antaganden som ligger till grund för värderingen av avsättningarna beskrivs i not 2 Upplysningar om risker.

2.3.1.2 Finansiella instrument

Värdering av finansiella tillgångar och skulder återfinns i avsnitt 4.2 i not 1 Redovisningsprinciper. Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument beskrivs i not 19 Finansiella tillgångar och skulder. Känslighetsanalyser för de olika risktyperna finns i not 2 Upplysningar om risker.

2.3.1.3 Pensioner och liknande förpliktelser

Redovisningsprinciperna för pensioner och liknande förpliktelser återfinns i avsnitt 4.5.1 i not 1 Redovisningsprinciper. Till grund för värdering av pensionsförpliktelser ligger aktuariella antaganden som beskrivs i not 27 Pensioner och liknande förpliktelser.

2.3.1.4 Andra immateriella tillgångar

Redovisningsprinciperna för immateriella tillgångar återfinns i avsnitt 4.1 i not 1 Redovisningsprinciper, vilket omfattar de principer som tillämpas vid identifiering samt värdering av dessa tillgångar. Andra immateriella tillgångar skrivs av över deras förväntade nyttjandeperiod, därutöver sker minst årligen en nedskrivningsprövning, som beskrivs i 4.1.1 i not 1 Redovisningsprinciper.

2.3.2 Bedömningar

2.3.2.1 Försäkrings- respektive investeringsavtal

Klassificering av avtal återfinns i avsnitt 2.7 i not 1 Redovisningsprinciper.

2.3.2.2 Finansiella instrument

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder i olika kategorier återfinns i avsnitt 4.2 i not 1 Redovisningsprinciper. Information om redovisade värden per kategori av finansiella tillgångar och skulder finns i not 19 Finansiella tillgångar och skulder.

2.3.2.3 Andra immateriella tillgångar

Bedömningar som används för att bestämma andra immateriella tillgångars ekonomiska värde samt tillgångarnas avskrivningstid, återfinns i avsnitt 4.1 i not 1 Redovisningsprinciper.

2.4 Ändrade redovisningsprinciper

2.4.1 Nya och ändrade redovisningsstandarder från IASB för räkenskapsår 2020

2.4.1.1 Årliga förbättringar av befintliga IFRS

Företagsledningen i Folksam LO Fondförsäkring har bedömt att övriga ändringar i befintliga IFRS-standarder inte har haft någon väsentlig inverkan på Folksam LO Fondförsäkrings rapportering.

2.4.2 Övriga ändringar för räkenskapsår 2020

2.4.2.1 Kassaflödesanalys

Den 1 januari 2020 trädde Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:23) om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag i kraft. Den nya föreskriften ersätter Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) om årsredovisning i försäkringsföretag och dess ändringsföreskrifter. Kravet på att upprätta kassaflödesanalys för onoterade företag i juridisk person har tagits bort eftersom kravet inte framgår av lag. Med anledning av borttaget upprättar Folksam LO Fondförsäkring ingen kassaflödesanalys.

2.5 Nya och ändrade redovisningsstandarder från IASB samt andra regelverk för räkenskapsår 2021 eller senare

Nedanstående nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden träder ikraft för räkenskapsår som börjar efter den 1 januari 2021 eller senare och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nedan beskrivs förväntade effekter som tillämpningen förväntas få på den finansiella rapporteringen.

2.5.1 IFRS 9 Finansiella instrument

IFRS 9 Finansiella instrument omfattar nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument. Standarden trädde i kraft den 1 januari 2018, och ersatte IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Folksam har valt att tillämpa tillfälligt undantag från IFRS 9, som medges via tillägg till IFRS 4. IASB har beslutat att detta tillägg ska gälla ytterligare två år. Det skulle innebära att en tillämpning av IFRS 9 måste ske senast från och med 1 januari 2023. Folksam har fortsatt valt att tillämpa tillfälligt undantag från IFRS 9 enligt IASB:s beslut. Analys pågår för att bedöma när tillämpning lämpligtvis ska ske, och vad som behöver åtgärdas. Se avsnitt 4.2.1 i not 1 Redovisningsprinciper.

Vid klassificering i enlighet med IFRS 9 föreligger ett tydligare samband med företagets affärsmodeller för förvaltning av finansiella tillgångar. Affärsmodeller identifieras på portföljnivå, om t ex tillgångar innehas för att inkassera kontraktuella kassaflöden eller om andra affärsmodeller tillämpas som att tillgångarna förvaltas och utvärderas baserat på verkliga värden eller innehas för handel. Därefter sker en gruppering på typ av tillgång: skuldinstrument (t ex obligationer, lånefordringar, bankkonton), egetkapitalinstrument (t ex aktier) och derivat. Vid klassificering i olika värderingskategorier beaktas därefter affärsmodeller för typ av tillgång, t ex för skuldinstrument görs bedömning om syfte med innehav är om tillgångarna innehas för att inkassera kontraktuella kassaflöden i kombination med att avtalsvillkoren innebär att betalningar endast avser kapital och ränta, tillgången värderas då till upplupet anskaffningsvärde, om affärsmodellen innebär att tillgången även kan säljas värderas innehavet till verkligt värde via övrigt totalresultat. Om ingen av dessa affärsmodeller tillämpas värderas innehaven obligatoriskt till verkligt värde baserat på en affärsmodell som innebär att de förvaltas och utvärderas på verkliga värden eller att de innehas för handel, denna värderingskategori kan avse både skuld- och egetkapitalinstrument. Oavsett affärsmodell hänförs alltid derivat och repor till kategori innehav för handel. Oberoende av affärsmodell kan företaget vid första redovisningstillfället identifiera en finansiell tillgång till verkligt värde, det avser egetkapitalinstrument och kan även tillämpas för skuldinstrument i de fall syftet är att eliminera inkonsekvenser i värdering mellan tillgångar och skulder.

Vad gäller finansiella skulder överensstämmer merparten med de tidigare reglerna i IAS 39. Skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via resultaträkningen. Skulder som värderas till verkligt värde inkluderar innehav för handel, till denna grupp hänförs alltid derivat och repor. Finansiella skulder omfattar också sådana som vid första redovisningstillfället identifierats till verkligt värde via resultaträkningen, antingen för att värderingen leder till eliminering av inkonsekvenser i värdering av tillgångar och skulder eller för en grupp av finansiella skulder, eller tillgångar och skulder om de förvaltas och utvärderas baserat på verkliga värden.

Ny metod för nedskrivningar omfattar för Folksam primärt skuldinstrument som värderas till upplupet anskaffningsvärde. Metoden utgår från tre steg där respektive steg representerar typ av kreditförsämrad tillgång. Det första steget avser tillgångar för vilka kreditrisken inte har ökat väsentligt jämfört med första redovisningen, reservering redovisas för ett års förväntad förlust vid fallissemang. Det andra steget avser tillgångar för vilka det har skett en väsentlig ökning av kreditrisken utan att vara fallerade jämfört med första redovisningen. Det tredje steget omfattar fallerade tillgångar och för dessa utförs en individuell bedömning. För andra och tredje steget görs förväntad reservering med utgångspunkt för hela återstående löptiden.

Resultat, eget kapital och solvenskvot kan komma att påverkas med hänsyn till nya nedskrivningsregler och omklassificeringar. Ett arbete pågår för att utreda storlek på påverkan.

2.5.2 IFRS 17 Insurance contracts

I maj 2017 publicerade IASB standarden IFRS 17 Insurance Contracts som har föreslagits träda i kraft den 1 januari 2023. Denna standard är ännu ej antagen i EU. Standarden har varit omdebatterad och innebär stora förändringar i värdering och presentation av försäkringskontrakt. Som ett resultat av dessa diskussioner publicerade IASB under juni månad en ny version av standarden där några av de områden som har varit föremål för diskussion har arbetats om.

Innan den nya standarden kan träda i kraft för tillämpning måste den antas av EU. Som ett led i EU:s antagandeprocess ger organisationen EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group) expertråd till EU-kommissionen om en standard bör antas eller inte. Under hösten skickade EFRAG ut sitt förslag till rekommendation avseende ett antagande av IFRS 17 på remiss. Kommentarer avseende förslaget kunde lämnas fram till slutet av januari 2021. Finansinspektionen har angett att de avser att starta ett regelprojekt under 2021 avseende en uppdatering av deras redovisningsföreskrifter med anledning av IFRS 17.

I Sverige tillämpas inte full IFRS i juridisk person. Styrande regler kring redovisning för försäkringsföretag finns bland annat i Lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2019:23). En tillämpning av IFRS 17 i juridisk person måste således ske på ett sådant sätt som är förenligt med svensk lagstiftning. Eftersom flera delar i IFRS 17 inte är förenliga med svensk rätt är det Folksam bedömning att standarden kommer att få en begränsad påverkan på försäkringsföretagen i Folksam. Folksam LO Fondförsäkring följer noggrant utvecklingen inom detta område.

2.5.3 Övriga ändringar

Företagsledningens bedömning är att övriga nya och ändrade standarder och tolkningar inte kommer att få någon väsentlig påverkan på Folksam LO Fondförsäkrings finansiella rapportering den period de tillämpas för första gången.

2.6 Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Vid värdering av tillgångar och skulder i utländsk valuta används balansdagens stängningskurser. Valutakursförändringar redovisas i resultaträkningen netto på raden Kapitalavkastning, intäkter respektive Kapitalavkastning, kostnader. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

2.7 Försäkringsavtal och investeringsavtal

2.7.1 Försäkringsavtal

Folksam LO Fondförsäkring har genomfört en klassificering av alla avtal utifrån den försäkringsrisk de innehåller och därmed den ekonomiska påverkan som en försäkringshändelse har för företaget. För att räknas som ett försäkringsavtal ska den ekonomiska påverkan vara betydande. Folksam LO Fondförsäkring har bedömt att den ekonomiska påverkan är betydande om försäkringsrisken motsvarar minst fem procents påslag på eller reduktion av aktuellt försäkringsvärde före försäkringshändelse.

2.7.2 Investeringsavtal

Redovisning av investeringsdelarna av avtalet sker enligt IAS 39 Finansiella instrument, redovisning och värdering. Uppdelning inom försäkringsavtalet ger en tydlig redovisning av hur stor del av inbetalningarna som går till verksamhet med risk respektive till sparandeverksamhet. Avtal med negativ risksumma delas upp och frigjord risksumma redovisas som premie för att kunna ge arvsvinst. Genom att dela upp samtliga fondförsäkringsavtal på en försäkringsdel och en investeringsdel innebär det att alla fondförsäkringsavtal kan redovisas på ett enhetligt sätt. För avtal som delas upp på en försäkringsdel och en investeringsdel redovisas in- och utbetalningar för investeringsdelen av avtalet inte som premieinkomst och försäkringsersättningar över resultaträkningen, utan istället som en förändring via balansräkningen. Avgiftsintäkter avseende de avtal som delas upp redovisas dels som intäkter från investeringsavtal och dels bland övriga tekniska intäkter.

3 Principer för poster i resultaträkningen

3.1 Premieinkomst

Som premie redovisas frigjord risksumma som uppstår då hela eller delar av fondvärdet tillfaller företaget vid försäkrads dödsfall.

3.2 Intäkter från investeringsavtal

De olika typer av avgifter som debiteras kunderna för förvaltning intäktsförs i takt med att företaget tillhandahåller förvaltningstjänster till innehavarna av avtalen. Tjänsterna tillhandahålls jämnt fördelade under avtalens löptid. Avgifter som debiteras kunderna vid specifika tillfällen, exempelvis fondbyte eller flytt till annan försäkringsgivare intäktsförs i samband med händelsen. För långlevnadsrisker tas premier ut genom att hela eller delar av fondvärdet/försäkringskapitalet tillfaller företaget vid försäkrads dödsfall där förmånstagare saknas. Belastning för avkastningsskatt görs genom inlösen av fondvärde/försäkringskapital och redovisas som en förändring i försäkringstekniska avsättningar.

3.3 Kapitalavkastning

Kapitalavkastningen består av posterna Kapitalavkastning, intäkter, Kapitalavkastning, kostnader, Orealiserade vinster på placeringstillgångar samt Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Kapitalavkastning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken samt avkastningen på placeringstillgångar i livförsäkringsrörelsen redovisas i det tekniska resultatet. Såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar på fondförsäkringstillgångar redovisas under värdeökning alternativt värdeminskning på fondförsäkringstillgångar. Kapitalavkastning på övriga placeringstillgångar redovisas i den icke-tekniska redovisningen.

3.3.1 Kapitalavkastning, intäkter

Kapitalavkastning, intäkter består av utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar och realisationsvinster (netto) per tillgångsslag.

3.3.2 Kapitalavkastning, kostnader

Kapitalavkastning, kostnader består av kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster (netto), av- och nedskrivningar samt realisationsförluster (netto) per tillgångsslag.

3.3.3 Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar

Orealiserat resultat består av årets förändring av skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde. Orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag.

3.3.4 Realiserade och orealiserade värdeförändringar

För placeringstillgångar värderade till anskaffningsvärde utgör realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde. För placeringstillgångar som värderas till verkligt värde är realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Vid försäljning av placeringstillgångar redovisas tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Årets värdeförändringar, såväl realiserade som orealiserade redovisas över resultaträkningen i den period de uppstår.

3.4 Utbetalda försäkringsersättningar

Som utbetalda försäkringsersättningar redovisas den arvsvinst som under räkenskapsåret tillförts försäkringar där återbetalningsskydd saknas. Här redovisas även skaderegleringskostnader och fondrabatter till kunder.

3.5 Driftskostnader

Med driftskostnader avses verksamhetsrelaterade kostnader, exempelvis kostnader för anställd eller inhyrd personal, lokaler, IT-kostnader, planerliga avskrivningar på materiella och immateriella tillgångar. Driftskostnaderna delas in i följande funktioner; anskaffning, administration, skadereglering och kapitalförvaltning. Anskaffnings- och administrationskostnader redovisas i posten Driftskostnader.

Skaderegleringskostnader redovisas i posten Utbetalda försäkringsersättningar. Kapitalförvaltningskostnader redovisas i posten Kapitalavkastning, kostnader. Kostnaderna redovisas i resultaträkningen när de uppstår.

3.6 Leasingavtal

Samtliga leasingavtal har klassificerats som operationella och redovisas enligt reglerna för operationell leasing. Kostnaderna avseende operationella leasingavtal redovisas i årets resultat linjärt över leasingperioden.

3.7 Skatter

3.7.1 Inkomstskatt

Med inkomstskatter avses aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

3.7.1.1 Aktuell skatt

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

3.7.1.2 Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas. I juridisk person redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld.

3.7.2 Avkastningsskatt

Livförsäkringsföretag betalar avkastningsskatt enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel. Avkastningsskatt är inte en skatt på försäkringsföretagets resultat, utan värdet på de nettotillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning belastas med avkastningsskatt som beräknas och betalas varje år. Avkastningsskatten redovisas som aktuell skattekostnad medan avgiftsuttaget redovisas som en förändring i försäkringstekniska avsättningar. Beräkning av underlag för avkastningsskatt utgår från ett kapitalunderlag, vilket utgörs av samtliga tillgångar vid ingången av beskattningsåret efter avdrag för finansiella skulder vid samma tidpunkt. Kapitalunderlaget multipliceras med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret, dock minst 0,5 procent. Skattesatsen som tillämpas på skatteunderlaget är 15 procent.

4 Principer för poster i balansräkningen

4.1 Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar är identifierbara icke monetära tillgångar utan fysisk form. För att redovisa en immateriell tillgång ska kontroll över tillgången kunna påvisas, vilket innebär att man har förmågan att säkerställa att framtida ekonomiska fördelar från den kommer företaget till del. De immateriella tillgångar som är upptagna i Folksam LO Fondförsäkring består av internt upparbetade immateriella tillgångar som bedöms ha ett ekonomiskt värde under kommande år. De internt upparbetade immateriella tillgångarna som avser egenutvecklade programvaror redovisas endast om samtliga följande kriterier uppfylls; att det finns en identifierbar tillgång, att det är troligt att den tillgång som upparbetas kommer att generera framtida ekonomiska fördelar, att företaget har kontroll över tillgången och att tillgångens anskaffningsvärde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Tillgångarna redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerad avskrivning och ackumulerade nedskrivningar. Avskrivningstiden bedöms utifrån förväntad nyttjandeperiod. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den immateriella tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Nyttjandeperioderna omprövas årligen. Värdet på tillgångarna ska vid varje bokslutstillfälle prövas för att se om det finns nedskrivningsbehov. Det belopp som aktiveras avseende internt upparbetade utvecklingsutgifter ska föras om från fritt eget kapital till fond för utvecklingsutgifter i bundet eget kapital. Fonden ska minskas i takt med att de aktiverade utvecklingsutgifterna skrivs av eller ned, alternativt avyttras. Fonden får inte användas till förlusttäckning.

4.1.1 Nedskrivning av immateriella tillgångar

De redovisade värdena för tillgångarna prövas vid varje balansdag. Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av

nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången. En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets (grupp av enheters) redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

4.2 Finansiella tillgångar och skulder

Ett finansiellt instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett företag och en finansiell skuld i ett annat företag. Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan kundfordringar, aktier och andra egetkapitalinstrument, lånefordringar och räntebärande värdepapper samt övriga finansiella placeringstillgångar. Bland skulder återfinns leverantörsskulder, utgivna skuldinstrument samt låneskulder. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen samt finansiella skulder i fondförsäkringar.

4.2.1 Tillägg till IFRS 4 Försäkringskontrakt – tillfälligt undantag från IFRS 9 Finansiella instrument

Företaget har valt att tillämpa tillfälligt undantag från IFRS 9 för perioden 2018–2020 som medges via tillägg till IFRS 4. Se avsnitt 2.5.1 IFRS 9 Finansiella instrument i not 1 Redovisningsprinciper. IASB har beslutat att detta tillägg ska gälla ytterligare två år. Det skulle innebära att en tillämpning av IFRS 9 måste ske senast från och med 1 januari 2023. Folksam har fortsatt valt att tillämpa tillfälligt undantag från IFRS 9 enligt IASB:s beslut. Analys pågår för att bedöma när tillämpning lämpligtvis ska ske, och vad som behöver åtgärdas. Preliminärt planeras övergång till IFRS 9 ske per 31 december 2021.

Företaget bedriver i huvudsak försäkringsverksamhet vilket innebär att företaget får tillämpa undantaget från IFRS 9. Som grund för uttalande att företagets verksamhet huvudsakligen är relaterat till försäkring har följande bedömning gjorts 31 december 2015: att andel försäkringsskulder som avser försäkringsavtal och som omfattas av standarden IFRS 4, är signifikant jämfört med totala skulder och, att den procentuella andelen av redovisat värde, hänförligt till försäkring, är större än 90 procent. Inga förändringar av företagets huvudsakliga verksamhet har skett under efterföljande perioder. Avseende år 2018 till 2020 lämnas upplysningar i årsredovisningen som avser att efterlikna de grupperingar av finansiella tillgångar som görs i enlighet med IFRS 9. Dock ändras inte redovisade värden utan endast värden för upplysningsändamål, se not 2 Upplysningar om risker i avsnitt kreditkvalitet samt not 19 Finansiella tillgångar och skulder - Information om redovisade värden per kategori av finansiella instrument.

4.2.2 Klassificering, värdering och redovisning

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader. Med anskaffningsvärde avses upplupet anskaffningsvärde, det vill säga det med hjälp av den effektiva anskaffningsräntan diskonterade nuvärdet av de framtida betalningarna. Det gäller för samtliga finansiella instrument förutom de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då företaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. En finansiell tillgång tas bort från rapport över finansiell ställning när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller företaget förlorar kontrollen över den. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från rapport över finansiell ställning när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld. En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i rapport över finansiell ställning endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

4.2.3 Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: finansiella tillgångar som innehåses för handel och andra finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den så kallade Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. I den första undergruppen ingår derivat med positivt verkligt värde. I undergruppen finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori ingår följande placeringstillgångar: aktier och andelar, obligationer och räntebärande värdepapper, placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär risk. Folksam LO Fondförsäkring har som princip att hänföra samtliga placeringstillgångar som är finansiella instrument till kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen därför att företaget löpande utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden.

4.2.3.1 Lån och andra fordringar

Lån och andra fordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Till denna kategori hänförs lån med säkerhet i fast egendom, övriga lån, lån lämnade till koncern- och intresseföretag, övriga fordringar samt upplupna ränteintäkter. Dessa tillgångar värderas till nominellt belopp plus upplupen ränta. Kund- och lånefordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, det vill säga efter avdrag för osäkra fordringar.

4.2.4 Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper, finansiella skulder som innehas för handel och finansiella skulder som vid första redovisningstillfället identifierats som tillhörig till denna kategori. I den förstnämnda delkategorin ingår derivat med negativt verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen. Folksam LO Fondförsäkring har som princip att hänföra samtliga fondförsäkringsåtaganden till värderingskategorin finansiella skulder värderade till verkligt värde över resultaträkningen därför att detta eliminerar den mismatch i redovisningen som annars skulle uppstå till följd av att de kopplade tillgångarna värderas till verkligt värde.

4.2.4.1 Andra finansiella skulder

Upplåning samt övriga finansiella skulder, till exempel leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

4.2.5 Nedskrivningar av finansiella instrument

Vid varje rapporttillfälle utvärderar Folksam LO Fondförsäkring om det finns objektiva belägg som tyder på att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar är i behov av nedskrivning till följd av att en eller flera händelser (förlusthändelser) inträffat efter det att tillgången redovisats för första gången och att dessa förlusthändelser har en inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena från tillgången eller gruppen med tillgångar. Om det finns objektiva bevis som tyder på att ett nedskrivningsbehov kan finnas så betraktas dessa tillgångar som osäkra. Objektiva bevis utgörs av observerbara förhållanden som inträffat och som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet. Objektiva belägg för att en eller flera händelser inträffat som påverkar uppskattade framtida kassaflöden är exempelvis följande; betydande finansiella svårigheter hos emittenten eller gäldenären, att långgivaren beviljat låntagaren en eftergift som en följd av dennes finansiella svårigheter och som annars inte hade övervägts, ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller försenade betalningar av räntor eller kapitalbelopp, att det är sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller genomgå annan finansiell rekonstruktion samt negativ värdeutveckling på pantsatta tillgångar.

Det redovisade värdet efter nedskrivningar på tillgångar tillhörande kategorin lånefordringar och kundfordringar vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde beräknas som nuvärdet av framtida kassaflöden diskonterade med den effektiva ränta som gällde då tillgången redovisades första gången. Tillgångar med en kort löptid diskonteras inte. En nedskrivning belastar resultaträkningen. En nedskrivning återförs om det både finns bevis på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av det nedskrivna beloppet. Nedskrivningar av tillgångar inom kategorin lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om en senare ökning av återvinningsvärdet objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen gjordes.

4.3 Försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna utgörs av Oreglerade skador. Se även not 25, Oreglerade skador.

4.3.1 Oreglerade skador

Avsättningar för oreglerade skador utgörs av uppskattade slutliga kostnader för att tillgodose alla krav som beror på händelser som har inträffat före räkenskapsårets utgång med avdrag för belopp som redan utbetalats med anledning av ersättningskrav. Periodens förändring av oreglerade skador redovisas i resultaträkningen.

4.3.2 Förlustprövning

Folksam LO Fondförsäkrings tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper för försäkringstekniska avsättningar innebär automatiskt en prövning av att avsättningarna är tillräckliga med avseende på förväntade framtida kassaflöden.

4.4 Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagare bär risk

Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk består av Fondförsäkringsåtaganden. Se även not 26, Fondförsäkringsåtaganden.

4.4.1 Fondförsäkringsåtaganden

Fondförsäkringsåtagande utgör en försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren (den försäkrade) bär placeringsrisk. Såväl försäkringsdelen som investeringsdelen redovisas som fondförsäkringsåtagande. Avsättningarna värderas till verkligt värde på de fonder som är kopplade till avtalen. Värdeförändringar redovisas över resultaträkningen. Det verkliga värdet fastställs med hjälp av aktuella fondvärden som speglar det verkliga värdet på de finansiella tillgångar som finns i de fonder till vilka skulderna är länkade, multiplicerat med antalet andelar som tillräknas den försäkrade på balansdagen. Om de förväntade framtida intäkterna är lägre än förväntade rörliga kostnader, måste en avsättning göras.

4.5 Andra avsättningar

En avsättning är en skuld som är ovisst vad gäller förfallotidpunkt och/eller belopp. En avsättning redovisas i balansräkningen när det uppstår en förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett flöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden. En förpliktelse kan vara formell och informell. En avsättning redovisas enligt IAS 37. Om dessa villkor inte är uppfyllda redovisas ingen avsättning i balansräkningen, istället uppstår en eventalförpliktelse om kriterierna är uppfyllda för en eventalförpliktelse. Avsättningar omprövas vid varje bokslutstillfälle.

4.5.1 Pensioner och liknande förpliktelser

Pensionsförpliktelserna i Folksam LO Fondförsäkring omfattar avgiftsbestämda pensionsplaner.

4.5.1.1 Avgiftsbestämda pensionsplaner

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där Folksam LO Fondförsäkrings förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsföretag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Följaktligen är det den anställde som bär den aktuariella risken (att ersättningen blir lägre än förväntat) och investeringsrisken (att de investerade tillgångarna kommer att vara otillräckliga för att ge de förväntade ersättningarna). Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

4.6 Eventalförpliktelser

Under eventalförpliktelser redovisas förpliktelser som härrör från inträffade händelser som inte uppfyller krav på att redovisas som skuld eller avsättning. Detta då det inte är troligt att en kostnad kommer att uppstå och/eller att förpliktelsen inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

4.7 Koncernbidrag

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas i Eget kapital. Skattekonsekvenser som kan uppstå i samband med koncernbidrag redovisas med utgångspunkt från den underliggande transaktionen, det innebär att skatt hänförliga till erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas i eget kapital.

Not 2. Upplysningar om risker

Denna not beskriver Folksam LO Fondförsäkrings riskhantering och lämnar kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker, finansiella risker och verksamhetsrisker.

Företagets riskhanteringssystem

Folksam LO Fondförsäkrings riskhanteringssystem syftar till att skapa struktur och stöd för verksamheten i arbetet med att hantera risker. Riskhanteringssystemet omfattar strategier, processer, rutiner och metoder för hur risker ska identifieras, värderas/mätas, hanteras, övervakas, följas upp och rapporteras samt hur uppgifter och ansvar för detta är fördelat. Riskhanteringssystemet är formaliserat genom styrande regelverk i form av policyer, riktlinjer och instruktioner.

Eftersom syftet med risktagandet är att skapa värde för kunderna är risk en central komponent i Folksam LO Fondförsäkrings affärsmodeller. Risktagandet i företaget ska ske medvetet och kunna ställas i relation till företagets solvens- och kapitalsituation.

Riskfilosofi i sammandrag

Riskfilosofin anger Folksam LO Fondförsäkrings övergripande inställning till risk och risktagande. Företagets riskfilosofi är att risk ska tas medvetet och att risktagandet ska styras som en integrerad del av verksamhetsstyrningen. Företaget ska ta risker som förväntas addera sådant värde till kundnyttan att det motiverar tillskottet till det totala risktagandet. Risker som inte bedöms addera värde ska begränsas i den utsträckning som är ekonomiskt försvarbart. Företaget ska enbart ta risk inom områden där det finns ett stort kunnande och kapacitet att hantera risk.

Risktagandet styrs genom den formaliserade struktur som ges av företagets riskhanteringssystem. För att riskhanterings-systemet ska fungera och skapa nytta i den dagliga verksamheten arbetar Folksam LO Fondförsäkring kontinuerligt med att följa upp och stärka företagets riskkultur. Riskkulturen är resultatet av medarbetarnas värderingar, attityder och beteenden samt förståelse för riskernas natur och företagets principer för riskhantering.

Riskaptitramverket

Företagets riskaptitramverk, som beslutas årligen av styrelsen, är ett stöd för verksamheten vid styrning av företagets risktagande. Viktiga komponenter i riskaptitramverket är riskaptit, risktolerans, samt uppföljning och eskalering. Riskaptiten uttrycker styrelsens syn på vilka risker, i art och omfattning som företaget önskar exponera sig mot och risktoleransen uttrycker vilken nivå på dessa risker som styrelsen bedömer vara en nivå som företaget är villig att acceptera. Företagets (gruppens) riskexponering följs löpande upp och om risktoleransen bryts, eller riskerar att brytas, sker en eskalering enligt beslutade rutiner vilka anger de processer som ska initieras och vilka åtgärder som ska övervägas vid sådana situationer.

Riskaptitramverket binder samman företagets processer för mål- och strategiformulering, riskhantering och verksamhetsstyrning. Resultatet av företagets strategi- och affärsplaneringsprocess, samt företagets egen risk- och solvensbedömning, ska stämmas av med gällande riskaptitramverk. Företagets egen risk- och solvensbedömning utgör även underlag för eventuell uppdatering av riskaptitramverkets utformning.

Riskbaserad verksamhetsstyrning

Folksam LO Fondförsäkrings riskhanteringssystem baseras på principen om riskbaserad verksamhetsstyrning. Detta innebär att förändringar i företagets riskexponering, som kan uppstå till följd av beslut på olika nivåer, styrs genom att riskerna på ett strukturerat och transparent sätt identifieras, analyseras och hanteras. Detta görs samordnat med övriga analyser som genomförs i verksamheten. Särskilt väsentliga områden som omfattas av riskbaserad verksamhetsstyrning är företagets strategi- och affärsplanering, förvaltning av kapital, produkt- och erbjudandehantering samt hantering av andra väsentliga verksamhetsförändringar.

Den samlade effekten som Folksam LO Fondförsäkrings övergripande strategier och affärsplaner har på riskexponering och kapitalbehov analyseras och stäms av mot riskaptiten genom en egen risk- och solvensbedömning. Styrelsen ges information om huruvida de långsiktiga mål och strategier samt affärsplaner och aktiviteter som föreslås är förenliga med företagets riskaptit och kapitalbehov både på kort och lång sikt. Styrelsen beslutar årligen den egna risk- och solvensbedömningen.

Riskhanteringsprocessen

Företagets riskhanteringsprocess är integrerad i verksamhetsprocesserna och består av de olika steg som beskrivs nedan.

Risker på både kort och lång sikt identifieras med hjälp av olika metoder beroende på kategorier av risk. Syftet med riskidentifieringen är att öka insikten om vilka händelser som kan uppstå och deras konsekvenser. Identifierade risker, inklusive deras orsaker och konsekvenser, dokumenteras och kategoriseras. Därefter sker en bedömning av riskernas sannolikhet och konsekvens. Värdering av konsekvenser görs utifrån kundpåverkan, påverkan på varumärke och ekonomisk påverkan. För risker som bedöms samverka eller enskilt ha stor påverkan på flera områden inom verksamheten tillämpas scenarioanalyser.

Företagets riskkapit är vägledande för beslut om hantering av risker och risktagandet begränsas av företagets risktolerans. Metod för hantering av enskilda risker eller kategorier av risker beror på riskens art, omfattning och komplexitet. Beslut tas om riskerna ska accepteras, reduceras, ökas eller elimineras. Verksamheten genomför beslutade åtgärder samt följer upp att åtgärderna får avsedd effekt. Riskhanteringsfunktionen övervakar och stödjer första ansvarslinjen och följer upp och utvärderar riskhanterande åtgärder. De risker som identifieras rapporteras kontinuerligt vidare i organisationen till berörda parter, inklusive riskhanteringsfunktionen. Rapporterings- och eskaleringsrutiner är anpassade efter organisationsstrukturen och vad som är mest lämpligt för respektive riskkategori.

Minst två gånger per år sammanställer riskhanteringsfunktionen en riskrapport där en samlad bild av riskläget återges till vd och styrelse. Riskrapporten innehåller såväl kvantitativ som kvalitativ information om företagets risker samt övergripande status på riskhanterande åtgärder. Därutöver rapporterar riskhanteringsfunktionen omgående till vd och/eller styrelse om det finns allvariga brister avseende riskhantering eller om händelser inträffat som kan leda till en materiell förändring av företagets riskexponering.

Risk- och kontrollorganisation

Styrelsen i Folksam LO Fondförsäkring har det yttersta ansvaret för att verksamheten bedrivs med god riskhantering. Ansvaret för riskhantering inom företaget följer i övrigt principen om de tre ansvarslinjerna.

Första ansvarslinjen

Den första ansvarslinjen utgörs av verksamheten där riskerna tas, vilket även innebär ansvar för att riskerna hanteras. Inom första ansvarslinjen är affärsområdeschefer och chefer för centrala enheter ansvariga för att identifiera, analysera/värdera, hantera och dokumentera risker inom sina ansvarsområden. Detta innefattar även eventuell utlagd verksamhet. I chefsansvaret ingår att säkerställa god intern kontroll genom att se till att processer och rutiner möjliggör ett medvetet risktagande. Detta sker genom implementerade effektiva kontroller och övervakning av processer. Chefer på alla nivåer ansvarar för att den verksamhet de leder bedrivs enligt fastställda principer för riskhantering.

Alla medarbetare i företaget har, inom ramen för sina arbetsuppgifter, eget ansvar för att identifiera, hantera och rapportera risker. Medarbetarna ska även rapportera incidenter såväl som väsentliga brister, limitöverträdelser och andra avvikelser till närmaste chef och/eller till funktionerna i andra ansvarslinjen i enlighet med vid var tid gällande rutiner. Första ansvarslinjen ska ge andra och tredje ansvarslinjen tillgång till den information dessa behöver för att kunna genomföra kontroller och analyser av företagets riskexponering.

Andra ansvarslinjen

Den andra ansvarslinjen utgörs av aktuarie-, riskhanterings- och compliancefunktionerna. Dessa funktioner är underställda vd och stödjer vd och styrelse i deras arbete med att fullgöra sitt ansvar för riskhantering och regelefterlevnad i företaget.

Inom andra ansvarslinjen har riskfunktionen ansvar för att utveckla och förvalta riskhanteringssystemet i enlighet med de krav och principer som anges i företagsstyrningspolicyn och övriga styrande regelverk för riskhantering. Riskhanteringsfunktionen ska stödja, övervaka och vid behov utmana första linjens identifiering, analys, värdering och hantering av risker. När det gäller risker i försäkringsrörelsen ansvarar aktuariefunktionen för motsvarande aktiviteter. Riskhanteringsfunktionen och aktuariefunktionen ska även tillhandahålla metod- och dokumentationsstöd och stödja första ansvarslinjen vid tillämpningen av dessa. Ansvar, uppgifter och rapporteringsrutiner för andra ansvarslinjens funktioner har fastställts i styrande regelverk. För att säkerställa ett aktivt informationsutbyte mellan ansvarslinjerna och öka kvaliteten i beslutsunderlag och rapportering till vd och styrelse finns en riskkommitté, där risk- och kapitalfrågor bereds och diskuteras. I riskkommittén är första och andra ansvarslinjens representanter.

Tredje ansvarslinjen

Den tredje ansvarslinjen utgörs av internrevisionen som arbetar på styrelsens uppdrag. Internrevisionen granskar och utvärderar riskhanteringssystemet, samt första och andra ansvarslinjens arbete med intern styrning och kontroll inklusive riskhantering. Ansvar och uppgifter för internrevisionen fastställs av styrelsen i styrande regelverk.

Styrelsens ansvar

Styrelsen är ytterst ansvarig för riskhanteringen. Ansvaret innebär bland annat att säkerställa att riskhanteringssystemet är ändamålsenligt och proportionerligt i förhållande till verksamhetens komplexitet och riskexponering. Styrelsen ansvarar även för uppföljning av att företagets riskhanteringssystem fungerar i enlighet med styrelsens avsikter. Styrelsen beslutar om företagets riskkapit och risktolerans och säkerställer att riskkapiten och principerna för riskhantering ligger i linje med företagets långsiktiga mål, strategier och affärsplaner. Styrelsen ska även säkerställa att den får tillgång till information om, och har förståelse för, de materiella risker som företaget är eller kan bli exponerat för. Slutligen ska styrelsen säkerställa att information från riskhanteringssystemet beaktats vid styrelsebeslut, hur detta sker ska dokumenteras.

Verkställande direktörs ansvar

Vd ska leda företaget i enlighet med de regelverk styrelsen fastställt. Vd ska därutöver fastställa de styrande regelverk som behövs för att tydliggöra ansvar och genomförande av riskhantering.

Väsentliga risker i Folksam LO Fondförsäkring

Folksam LO Fondförsäkring definierar risk som osäkerhet om framtida händelser och deras effekter på företagets möjligheter att nå sina mål. Händelser kopplade till försäkringsavtalen eller finansiella händelser som kan påverka företagets möjligheter att nå sina mål kallas försäkringsrisker respektive finansiella risker. Risker kan även uppstå till följd av omvärldshändelser, internt beslutsfattande eller icke ändamålsenliga interna processer, system och bemanning. Dessa risker ryms inom kategorin verksamhetsrisker. I kommande avsnitt beskrivs Folksam LO Fondförsäkrings försäkringsrisker, finansiella risker samt verksamhetsrisker.

Försäkringsrisk

Folksam LO Fondförsäkring erbjuder sparandeförsäkring i form av fondförsäkring och ska vara ett ansvarstagande och pålitligt företag med god kontroll av försäkringsriskerna.

Den övergripande styrningen av försäkringsriskerna fastställs i de försäkringstekniska riktlinjerna och det försäkringstekniska beräkningsunderlaget. De försäkringstekniska riktlinjerna innehåller bland annat principer för hur försäkringstekniska avsättningar beräknas. Riktlinjerna är också styrande för uppföljningen av gjorda antaganden. Riktlinjer beslutas av styrelsen. I det försäkringstekniska beräkningsunderlaget, som beslutas av vd, anges vilka antaganden som ska gälla för att riktlinjerna ska uppfyllas. Aktuariefunktionen föreslår förändringar av försäkringstekniska riktlinjer medan chefsaktuarien föreslår förändringar av försäkringstekniskt beräkningsunderlag.

Hantering av försäkringsrisk

Hantering och värdering av risker i försäkringsverksamheten är grundläggande för alla försäkringsföretag. En sund prissättning av riskerna bidrar till Folksam LO Fondförsäkrings långsiktiga lönsamhet.

Risker förekommer i samband med tecknande av försäkring och i samband med beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Riskerna i avsättningarna är dock begränsade på grund av att försäkringstagarna står den finansiella risken. Verktyg för riskhantering kan skilja sig åt mellan olika typer av risker.

Dödlighetsrisk

Med dödlighetsrisk avses risken för att Folksam LO Fondförsäkrings möjlighet att nå sina mål påverkas av en minskad dödlighet bland de försäkrade.

Risken hanteras genom att dödligheten i beståndet följs upp, och genom att dödlighetsantaganden uppdateras.

Driftkostnadsrisk

Med driftkostnadsrisk avses risken att Folksam LO Fondförsäkrings möjlighet att nå sina mål påverkas av förändringar av drifts-, anskaffnings- och skadebehandlingskostnader. Underskattade driftskostnader kan medföra förluster på grund av att intäkterna inte täcker kostnaderna och att otillräckliga avsättningar beräknas.

Förutsättningar för hantering av driftskostnadsrisken skapas genom uppföljning och utveckling av förbättrade metoder för att fördela driftskostnader.

Optionsrisk

Försäkringsprodukterna kan innehålla optioner att avsluta försäkringen på grund av flytt samt att avsluta premiebetalningen. Med annullationsrisk avses risken att Folksam LO Fondförsäkrings möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av att premiebetalningar upphör och/eller att försäkringskapital flyttas.

Försäkringstagaren har även en option att ändra till exempel utbetalningstidpunkt eller utbetalningstidens längd. I optionsrisk ingår, förutom annullationsrisk, även risken att Folksam LO Fondförsäkring inte når sina mål på grund av att dessa optioner utnyttjas i högre grad än förväntat. Hänsyn tas till optionsrisken vid lönsamhetsberäkningar och värderingar av försäkringsavtal.

Folksam LO Fondförsäkring följer regelbundet utvecklingen av utnyttjande optioner. Risken hanteras genom aktiva kundkontakter och produktutveckling. Vid flytt av försäkring till annat företag kan en avgift tas ut.

Koncentrationsrisk

Med koncentrationsrisk avses risken för att Folksam LO Fondförsäkrings möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av otillräcklig diversifiering av försäkringsrisker. Folksam LO Fondförsäkrings försäkringsverksamhet är inriktad på stora kollektiv. För kollektivavtalad försäkring har företaget ingen möjlighet att styra över riskspridningen men inom ett och samma kollektiv adderas en stor mängd oberoende risker vilket ger en riskutjämning i form av en större förutsägbarhet om den totala ersättningens omfattning.

Övrigt

Utöver ovan nämnda försäkringsrisker så kan förändringar i lagar och externa regelverk också få betydelse för Folksam LO Fondförsäkrings möjlighet att nå sina mål. Dessa hanteras bland annat genom omvärldsbevakning.

Mätning av försäkringsrisk

För att mäta hur exponerat företaget är mot försäkringsrisker beräknas ett internt kapitalkrav.

Mätning av försäkringsrisker sker även genom resultatuppföljning. Bland annat sker uppföljning av det så kallade riskresultatet och driftskostnadsresultatet.

Folksam LO Fondförsäkring har bland annat driftkostnadsrisk, optionsrisk samt långlevnadsrisk, där driftskostnadsrisk och optionsrisk är de risker som bedöms vara de största försäkringsriskerna. En förändring av driftskostnader samt nyttjande av optioner påverkar dock enbart avsättningarnas storlek om framtida förväntade kostnader för gällande försäkringar överstiger motsvarande framtida förväntade intäkter för dessa försäkringar.

Exponering mot försäkringsrisk

Hela Folksam LO Fondförsäkrings åtagande innebär en exponering mot driftkostnadsrisk och en övervägande del innebär även exponering mot optionsrisk. En andel av Folksam LO Fondförsäkrings åtaganden är även exponerade mot långlevnadsrisker. Långlevnadsrisken är dock mycket begränsad då avtalen är sådana att dödlighetsantagandena kan ändras under försäkringstiden.

Rapportering av försäkringsrisk

Som ett led i Folksam LO Fondförsäkrings interna uppföljning och riskhantering informeras styrelsen löpande om utvecklingen av försäkringsriskerna. I Riskrapporten, riskhanteringsfunktionens rapport om risker till vd och styrelse, ges en samlad bild av riskläget, inklusive försäkringsrisker. Riskrapporten innehåller såväl kvantitativ som kvalitativ uppföljning av risker.

I aktuarierapporten rapporterar aktuariefunktionen till styrelsen om förändrade metoder och modeller för hantering av bland annat försäkringsrisk i samband med beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Extern rapportering sker i form av Aktuarieredogörelsen, i årsrapporten till Finansinspektionen, vilken innehåller en analys av årets legala riskresultat och driftsresultat.

Folksam LO Fondförsäkring tillämpar övergångsbestämmelser för verksamheten från och med 1 januari 2016, och tillämpar därmed den äldre regleringen. Detta innebär bland annat att Folksam LO Fondförsäkring rapporterar kapitalkrav beräknade i enlighet med Solvens I och Finansinspektionens trafikljus. Vidare rapporteras internt ett kapitalkrav som bygger på en egen bedömning av försäkringsriskerna.

I Folksam LO Fondförsäkrings egen risk och solvensbedömning beskrivs de risker som Folksam LO Fondförsäkring är, eller kommer att bli, exponerad för under den treåriga affärsplaneringsperioden 2021 - 2023.

Finansiella risker

Med finansiell risk avses risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av finansiella händelser. Exempel på händelser kan vara marknadshändelser såsom aktiekursfall eller förändring av marknadsräntor.

För att underlätta fondadministrationen för försäkringstagarnas räkning håller företaget ett handelslager med fondandelar för vilka företaget bär den finansiella risken. Utöver dessa tillgångar har företaget placeringstillgångar vilka sammantaget ska hållas inom de ramar som styrelsens placeringspolicy anger. Regulatoriska krav avseende skuldtäckning och solvens utgör ytterligare restriktioner som ska uppfyllas samt att den totala risknivån aldrig får vara högre än att grönt ljus erhålls i Finansinspektionens trafikljus.

Företaget är indirekt exponerat för marknadsrisk då intäkterna är beroende av storleken på kundernas förvaltade kapital. Värdet på kundernas fondinnehav påverkas av de marknadsrisker fonderna är exponerade mot. Företaget säkrar inte risker hänförliga till förändringar i värdet på kundernas investeringar eller de som uppkommer på grund av valutakursförändringar i dessa.

Styrelsen har det yttersta ansvaret för förvaltningen av företagets tillgångar och anger ramar och limiter för exponeringar samt riktlinjer för verksamheten. Vd ansvarar för att förvaltningen av företagets tillgångar sker inom de ramar och anvisningar som styrelsen givit samt för översynen av placeringsriktlinjerna.

Företagets tillgångar är fördelade i följande tillgångsportföljer:

- Placeringstillgångar för vilka försäkringstagare/ försäkrade står för den finansiella risken
- Handelslager, egna placeringstillgångar för att underlätta fondadministrationen
- Företagets egna placeringstillgångar utöver handelslagret

Uppföljning och riskkontroll avseende finansiella risker är organiserad genom att:

- Placeringarna stäms löpande av mot de begränsningar som ges av placeringsriktlinjerna.
- Handelslagrets storlek och fördelning stäms löpande av mot de nivåer som är fastställda av vd.
- Riskfunktionen ansvarar för att en självständig uppföljning av de finansiella riskerna och rapporterar dels omgående eventuella överträdelser till styrelsen och vd samt dels löpande utvecklingen av de finansiella riskerna.

Hantering av finansiella risker

Merparten av tillgångarna finns i tillgångsportföljen där försäkringstagarna står den finansiella risken. För övriga tillgångsportföljer anger placeringsriktlinjerna godkända tillgångsslag, instrument och motparter.

Marknadsrisker

Med marknadsrisk avses risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av förändringar i marknadspriser.

Marknadsrisken är en betydande risk för Folksam LO Fondförsäkring och delas i sin tur in i aktiekursrisk, ränterisk samt valutarisk. Dessa risker mäts m h a trafikljusberäkningar. Dessutom mäts marknadsrisken m h a ett internt kapitalkrav (ICR). I tabellerna nedan redovisas känslighetsanalyser för respektive risktyp.

Känslighetsanalys av aktiekursrisk

Med aktiekursrisk avses risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av förändringar i aktiekurser.

I tabellen nedan redovisas en känslighetsanalys av effekten på resultat före skatt och eget kapital vid en nedgång om 10 procent i marknadsvärdet på företagets egna aktieinnehav.

Tkr	2020		2019	
	Marknadsvärde	Känslighet	Marknadsvärde	Känslighet
Känslighetsanalys aktiekursrisk				
Investeringsfonder aktier	464 101	-46 410	160 369	-16 037
Nettopåverkan resultat före skatt		-46 410		-16 037
Nettopåverkan eget kapital		-36 478		-12 605

Känslighetsanalys av ränterisk

Folksam LO Fondförsäkring mäter räntekänslighet för tillgångar där försäkringstagarna inte bär marknadsrisken.

I tabellen nedan visas känslighetsanalys av ränterisken genom en redovisning av hur tillgångarnas storlek förändras vid en parallellförskjutning med + 1 procentenhet av den nominella marknadsräntan.

Tkr	2020		2019	
	Marknadsvärde	Känslighet	Marknadsvärde	Känslighet
Känslighetsanalys ränterisk				
Investeringsfonder räntebärande	2 010 294	-104 671	1 677 729	-67 866
Nettopåverkan resultat före skatt		-104 671		-67 866
Nettopåverkan eget kapital		-82 271		-53 343

Ränterisk kassaflöde

I tabellen nedan framgår hur en ökning eller sänkning av marknadsräntan på 0,5 % påverkar ränteintäkter respektive räntekostnader för tillgångar och skulder med räntebindningstid på upp till ett år.

Kassaflödesrisk, Tkr	2020	2019
Ökning av marknadsräntan		
Ränteintäkter för andra räntebärande finansiella instrument	2 040	1 552
Summa	2 040	1 552
Minskning av marknadsräntan		
Ränteintäkter för andra räntebärande finansiella instrument	-2 040	-1 552
Summa	-2 040	-1 552

Valutarisk

Med valutarisk avses risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av förändringar i valutakurser. I de fall tillgångar är exponerade mot andra valutor än svenska kronor uppstår valutarisk. Valutaexponering får endast förekomma mot de valutor där exponering kan uppstå genom placeringar i aktier och bolagsstrategiska innehav. Företagets försäkringsåtaganden är enbart fastställda i svenska kronor.

Folksam LO Fondförsäkring har en begränsad exponering mot valutakursrisk i företagets egna placeringar.

Kreditrisk

Med kredit-, motparts- och emittentrisk avses risker för att motparter eller emittenter inte fullgör sina finansiella förpliktelser och att eventuella säkerheter inte täcker fordran. Företaget har som policy att i huvudsak endast tillåta placeringar i värdepapper med hög kreditvärdighet och för en förteckning över godkända emittenter och motparter. Kredit- och motpartsriskerna i denna del av verksamheten bedöms därför vara små. Kreditrisk uppstår i placeringsverksamheten, men även inom återförsäkring.

Mätning av kreditrisk

Den kreditriskexponering (efter avdrag för förlustreserver, kvittning och efter värde av säkerheter) som företaget har i olika klasser av finansiella tillgångar framgår av tabellen nedan (maximal kreditexponering). Kredit- och motpartsriskerna bedöms vara små.

Tkr	2020			2019		
	Brutto	Erhållna säkerheter	Netto	Brutto	Erhållna säkerheter	Netto
Maximal kreditriskexponering						
Tillgångsklass						
Fordringar ¹⁾	104 451	-	104 451	90 365	-	90 365
Kassa och bank	407 982	-	407 982	310 304	-	310 304
Övriga upplupna intäkter	89 158	-	89 158	73 627	-	73 627
Summa i balansräkningen	601 591	-	601 591	474 296	-	474 296

¹⁾ Fordringar avseende direkt försäkring och övriga fordringar, exklusive skattefordringar som avser t.ex. mervärdeskatt.

2020

Kreditkvalitet exkl. återförsäkring, Tkr

Låg-hög kreditrisk ¹⁾	<u>Låg kreditrisk</u>					<u>Normal rating</u>		<u>Hög kreditrisk</u>		Förfallna, nedskrivna, omförhandlade fordringar ³⁾	Brutto före kvittning och förlust-reserveringar
	AAA	AA	A	BBB	Utan rating	BB	Utan rating	B-CCC	Utan rating		
Tillgångsklass											
Fordringar ²⁾	-	-	-	-	102 720	-	1 731	-	-	-	104 451
Kassa och bank	-	-	-	-	407 982	-	-	-	-	-	407 982
Upplupna ränteutgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Övriga upplupna intäkter	-	-	-	-	-	-	89 158	-	-	-	89 158
Summa i balansräkningen	-	-	-	-	510 702	-	90 889	-	-	-	601 591
Summa	-	-	-	-	510 702	-	90 889	-	-	-	601 591
<i>Varav tillgångar med avtalsenliga kassaflöden i balansräkningen ¹⁾</i>	-	-	-	-	510 702	-	90 889	-	-	-	601 591
<i>Verkligt värde för tillgångar med avtalsenliga kassaflöden som inte har låg kreditrisk ¹⁾</i>	-	-	-	-	-	-	90 889	-	-	-	90 889

¹⁾ Under år 2018-2021 tillämpas ett tillfälligt undantag från den nya redovisningsstandarden IFRS 9 Finansiella instrument, upplysningar lämnas för att möjliggöra jämförelse med företag som tillämpar IFRS 9. Upplysningar avser att efterlikna de grupperingar som görs när IFRS 9 tillämpas utan att för den skull vara en fullständig tillämpning av det regelverket. Upplysningar om kreditkvalitet förtydligas genom att företaget delar in kvaliteten i grupper för låg, normal och vad företaget anser vara hög kreditrisk. Vidare lämnas separat information för Finansiella tillgångar med avtalsvillkor som vid särskilda datum ger upphov till kassaflöden som endast är betalningar av räntor och kapitalbelopp på det utestående kapitalbeloppet och som ingår i en affärsmodell där syftet är att inkassera avtalsenliga kassaflöden, avser t.ex. övriga fordringar och banktillgodohavanden för t.ex. leverantörsbetalningar.

²⁾ Fordringar avser övriga fordringar, exklusive skattefordringar som avser t.ex. mervärdesskatt.

³⁾ Upplysning om förfallna, nedskrivna och omförhandlade fordringar lämnas för finansiella tillgångar med avtalsenliga kassaflöden som värderas till upplupet anskaffningsvärde.

2019

Kreditkvalitet exkl. återförsäkring, Tkr

Låg-hög kreditrisk ¹⁾	<u>Låg kreditrisk</u>					<u>Normal rating</u>		<u>Hög kreditrisk</u>		Förfallna, nedskrivna, omförhandlade fordringar ³⁾	Brutto före kvittning och förlust-reserveringar
	AAA	AA	A	BBB	Utan rating	BB	Utan rating	B-CCC	Utan rating		
Tillgångsklass											
Fordringar ²⁾	-	-	-	-	88 571	-	1 794	-	-	-	90 365
Kassa och bank	-	-	-	-	310 304	-	-	-	-	-	310 304
Övriga upplupna intäkter	-	-	-	-	-	-	73 627	-	-	-	73 627
Summa i balansräkningen	-	-	-	-	398 875	-	75 421	-	-	-	474 296
Summa	-	-	-	-	398 875	-	75 421	-	-	-	474 296
<i>Varav tillgångar med avtalsenliga kassaflöden i balansräkningen ¹⁾</i>	-	-	-	-	398 876	-	75 421	-	-	-	474 297
<i>Verkligt värde för tillgångar med avtalsenliga kassaflöden som inte har låg kreditrisk ¹⁾</i>	-	-	-	-	-	-	75 421	-	-	-	75 421

¹⁾ Under år 2018-2021 tillämpas ett tillfälligt undantag från den nya redovisningsstandarden IFRS 9 Finansiella instrument, upplysningar lämnas för att möjliggöra jämförelse med företag som tillämpar IFRS 9. Upplysningar avser att efterlikna de grupperingar som görs när IFRS 9 tillämpas utan att för den skull vara en fullständig tillämpning av det regelverket. Upplysningar om kreditkvalitet förtydligas genom att företaget delar in kvaliteten i grupper för låg, normal och vad företaget anser vara hög kreditrisk. Vidare lämnas separat information för Finansiella tillgångar med avtalsvillkor som vid särskilda datum ger upphov till kassaflöden som endast är betalningar av räntor och kapitalbelopp på det utestående kapitalbeloppet och som ingår i en affärsmodell där syftet är att inkassera avtalsenliga kassaflöden, avser t.ex. övriga fordringar och banktillgodohavanden för t.ex. leverantörsbetalningar.

²⁾ Fordringar avser övriga fordringar, exklusive skattefordringar som avser t.ex. mervärdesskatt.

³⁾ Upplysning om förfallna, nedskrivna och omförhandlade fordringar lämnas för finansiella tillgångar med avtalsenliga kassaflöden som värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Finansiell koncentrationsrisk

Med finansiell koncentrationsrisk avses risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av otillräcklig diversifiering av tillgångar, motparter eller emittenter. Företaget kan exponeras för koncentrationsrisk genom innehav av egna placeringstillgångar, handelslager i fonder samt banktillgodohavanden. Företagets egna placeringstillgångar, utöver placeringar i handelslagret, består per årsskiftet av innehav i fonder med räntebärande värdepapper och aktiefonder. Placeringarna i fonder sker så att en god riskspridning uppnås. I företagets handelslager finns normalt mindre belopp i fonder som tillhandahålls för kunders köp och försäljning av fondandelar. Dock kan det under kortare tidsperioder finnas större poster med fondinnehav som kan innebära en koncentrationsrisk. Sammantaget bedöms dock koncentrationsrisken som låg.

Mätning av finansiella koncentrationsrisker

Den finansiella koncentrationsrisken följs upp för stora koncentrationer av riskexponeringar.

Tkr	2020	2019
Väsentliga koncentrationer av kreditexponering		
Swedbank	406 458	308 857
Nordea	1 524	1 477

Likviditetsrisker

Företaget definierar likviditetsrisk som risken att företaget inte kan infria sina betalningsförpliktelser eller att finansiella transaktioner inte kan genomföras alternativt endast genomföras till avsevärd merkostnad, förlust eller oönskad riskexponering.

Företaget hanterar risken att inte kunna infria betalningar med hjälp av buffertar som står i proportion mot prognoser av likviditetsbehov. Företaget hanterar risken för att inte kunna genomföra finansiella transaktioner genom att tillgångarna placeras i fondandelar i de fonder som de försäkrade/försäkringstagarna erbjuds eller fonder med god likviditet som kan avyttras utan föregående avisering. Företagets likviditetsrisk anses vara av ringa betydelse i den totala riskbilden.

Återstående löptider

2020	På anmodan	< 1 år	1-5 år	> 5år	Utan löptid	Summa
Likviditetsrisk, Tkr						
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)	135 599 075	-	-	-	-	- 135 599 075
Derivat	-	-	-	-	-	-
Andra finansiella skulder	-	187 787	-	-	-	- 187 787
Summa balansräkning	135 599 075	187 787	-	-	-	- 135 786 862
Kreditlöften	-	-	-	-	-	-
Summa utanför balansräkningen	-	-	-	-	-	-
Summa	135 599 075	187 787	-	-	-	- 135 786 862

2019	På anmodan	< 1 år	1-5 år	> 5år	Utan löptid	Summa
Likviditetsrisk, Tkr						
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)	118 758 681	-	-	-	-	- 118 758 681
Derivat	-	-	-	-	-	-
Andra finansiella skulder	-	98 321	-	-	-	- 98 321
Summa balansräkning	118 758 681	98 321	-	-	-	- 118 857 003
Kreditlöften	-	-	-	-	-	-
Summa utanför balansräkningen	-	-	-	-	-	-
Summa	118 758 681	98 321	-	-	-	- 118 857 003

För upplysningar om förväntade löptider, se not Förväntade återvinningstidpunkter.

Verksamhetsrisker

Med verksamhetsrisk avses risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av händelser i företagets omvärld eller interna miljö eller till följd av strategiska, affärsrelaterade eller operativa beslut. Verksamhetsrisk delas in i underkategorierna affärsrisk och operativ risk.

Affärsrisk

Affärsrisk avser risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av strategiska och affärsrelaterade beslut eller händelser utanför företagets direkta kontroll. Affärsriskerna påverkas av företagets förmåga att hantera förändringar. Affärsrisk delas in i omvärldsrisk (händelser utanför företagets direkta kontroll) och beslutsrisk (att strategiska och affärsrelaterade beslut baseras på otillräckliga underlag och analyser).

Operativ risk

Med operativ risk avses risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av händelser i den löpande verksamhetens genomförande, som uppstår till följd av processer, system eller människor.

Hantering av verksamhetsrisker

En grundläggande princip inom företaget är att risk tas medvetet och riskhanteringen är en integrerad del av verksamhetsstyrningen. Riskhanteringen i företaget sker därför systematiskt både i verksamhetsprocesserna (löpande verksamheten) som i affärsplanering samt inför beslut om väsentliga förändringar.

Vid riskidentifiering är utgångspunkten verksamhetens mål, en aktuell omvärldsanalys och nulägesbedömning, informationsklassning samt incidenter. Omvärldsanalysen ska innefatta bevakning av nya riskområden.

Riskhanteringsprocessen för verksamhetsrisk följer i allt väsentligt den process som beskrivs under rubrik "Riskhanteringsprocessen". Rapportering av verksamhetsrisker sker två gånger per år till vd och styrelse i den riskrapport som sammanställs av riskhanteringsfunktionen.

Kontinuitetsplanering

Om oönskade händelser inträffar trots att riskreducerande åtgärder har vidtagits begränsas konsekvenserna med hjälp av kontinuitetsplanering och krisberedskap. Kris- och kontinuitetsplaner är upprättade inom företaget och övas i syfte att kunna hantera en eventuell krissituation och begränsa effekterna av negativa händelser. Styrelsens övergripande mål och krav när det gäller kontinuitetshantering för Folksam LO Fondförsäkring tydliggörs i interna regelverk.

Incidenthantering

Incidenter rapporteras av alla medarbetare. Incidenterna kategoriseras och värderas och vidtagna åtgärder dokumenteras och följs upp. Till stöd för detta finns riktlinjer och instruktioner.

Kapitalhantering

I kapitalhanteringspolicyn fastställer styrelsen de övergripande principerna för kapitalhantering och likviditetshantering i Folksam LO Fondförsäkring. Policyn utgör styrelsens verktyg för styrning av företaget med avseende på härledning och hantering av kapitalmål, kapitalbas och likviditetsriskhantering.

Policyn säkerställer att företaget är ändamålsenligt kapitaliserat för att vid varje tidpunkt klara den dagliga driften, samt täcka risker och åtaganden i verksamheten. Kapitalhanteringsprocessen ska vara samordnad med affärsplanering, egen risk och solvensbedömning samt riskhanteringssystem för företaget. Kapitalhanteringen ska vara ändamålsenlig för styrning och måluppfyllnad, samt uppfylla alla gällande regelverkskrav. Kapitalhanteringen ska vara i enlighet med egen risk- och solvensbedömning och gällande affärsplaner för företaget.

Mål för kapitalisering

Företaget har definierat ett kapitalmål. Kapitalmålet definieras som en långsiktig målnivå för kapitalbasen uttryckt i belopp vid vilken kapitaliseringen ska anses vara ändamålsenlig. Med ändamålsenlig kapitalisering avses den storlek på kapitalbasen som möjliggör daglig driftshantering, hantering av risker och åtaganden i verksamheten, genomförande av beslutade affärsplaner och strategier samt skapar god avkastning för ägare.

Aktuell kapitalsituation

Företaget har under 2020 genomfört en egen risk- och solvensbedömning för den treåriga affärsplaneringsperioden 2021 till 2023. Det övergripande syftet med den egna risk- och solvensbedömningen är att utifrån företagets strategier, affärsplaner och exponeringar bedöma företagets kapitalbehov samt säkerställa att företaget klarar att möta riskerna och det regulatoriska kapitalkravet.

Den egna risk- och solvensbedömningen visar att Folksam LO Fondförsäkring har en stabil finansiell situation och är tillräckligt kapitaliserat för att genomföra sin affärsplan.

För kvantitativa upplysningar se femårsöversikten.

Not 3. Premieinkomst

Tkr	2020	2019
Frigjord risksumma	152 312	141 412
Summa	152 312	141 412

Not 4. Övriga tekniska intäkter

Tkr	2020	2019
Fondrabatt från fondförvaltare	646 411	573 819
Summa	646 411	573 819

Not 5. Intäkter från avtal med kunder

Noten nedan visar till största delen intäkter från avtal inom Folksam LO Fondförsäkrings fondförsäkringsverksamhet. Det innebär att avtal med en kund i detta sammanhang inte avser leasingavtal, försäkringsavtal eller avtal kopplat till finansiella instrument.

Folksam LO Fondförsäkring har kategoriserat intäkterna utifrån typ av tjänst. De olika tjänsterna är provisioner, administrationsavgift och flyttavgift. Se avsnitt 3.2 Intäkter från Investeringsavtal i not 1 Redovisningsprinciper hur dessa intäkter redovisas.

Provisioner

För köp av fondandelar erhåller Folksam LO Fondförsäkring fondrabatt från respektive fondbolag, vilken beräknas i procent av respektive fonds nettoförvaltningsavgift och baseras på det totala värdet av innehavet i fonderna. Med nettoförvaltningsavgift avses aktuell förvaltningsavgift och viss administrativ avgift minskat med avgifter till förvaringsinstitut, revisorer och tillsynsavgifter. Förvaltningsavgiften kan variera från fond till fond. Fondrabatten regleras månadsvis eller kvartalsvis, efter utgången av aktuell period.

Administrationsavgift

I fondförsäkringsverksamheten uppkommer kostnader för bland annat administration, försäljning och kapitalförvaltning. För tackning av kostnaderna tas avgifter ut genom inlösen av fondandelar. Administrationsavgift belastar fondvärdet månadsvis genom inlösen av fondandelar och kan bestå av ett fast belopp och/eller en viss procent av fondvärdet.

Flyttavgift

För att täcka kostnader vid utflytt från Folksam LO Fondförsäkring kan flyttavgifter tas ut. Avgifterna dras vid utflyttstillfället. Inom vissa kollektivavtalsområden dras en avgift som vidarefaktureras till valcentralerna.

Tabellen nedan visar intäkter per typ av tjänst:

Tkr	2020	2019
Typ av tjänst		
Provisioner	646 411	573 819
Administrationsavgift	41 689	46 473
Flyttavgifter	1 818	2 358
Summa intäkter från avtal med kunder	689 919	622 651

Not 6. Utbetalda försäkringsersättningar

Tkr	2020	2019
Arvsvinst	-128 073	-111 012
Skadebehandlingskostnader	-5 979	-5 683
Rabatter till försäkringstagare	-301 772	-286 665
Summa	-435 824	-403 360

Not 7. Driftskostnader

Tkr	2020	2019
Specifikation av resultatposten driftskostnader		
Anskaffningskostnader	-9 466	-10 541
Administrationskostnader	-96 485	-118 959
Summa	-105 951	-129 500
Övriga driftskostnader		
Skaderegleringskostnader ingående i Utbetalda försäkringsersättningar	-5 979	-5 683
Kostnader för finansförvaltning ingående i Kapitalavkastning, kostnader	-1 104	-969
Summa	-7 083	-6 652
Totala driftskostnader uppdelade på kostnadsslag		
Personalkostnader med mera	-68 269	-6 363
Lokalkostnader med mera	-6 222	-227
Avskrivningar	-816	-
Andra verksamhetsrelaterade kostnader	-37 727	-129 561
Summa	-113 034	-136 152
Specifikation av arvode och kostnadsersättning till revisorer		
Ernst & Young AB		
Revisionsuppdrag ¹⁾	-266	-
Summa	-266	-
KPMG AB		
Revisionsuppdrag ¹⁾	-83	-399
Övriga tjänster	-	-29
Summa	-83	-428
Summa arvode och kostnadsersättning till revisorer	-349	-428

Under 2020 har metod och klassificering för kostnadsfördelning uppdaterats, detta för att tydliggöra redovisningen av kostnaderna. Av den anledningen kan vissa avvikelser mellan åren förekomma.

¹⁾Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av års- och koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och vd:s förvaltning samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal.

Detta inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på företagens revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som förädlas av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Not 8. Kapitalavkastning, intäkter

Tkr	2020	2019
Erhållna utdelningar	1 909	2 271
Ränteintäkter		
Koncernföretag	2	11
Övriga ränteintäkter	4 298	5 903
Valutakursvinst netto	-	585
Realisationsvinst netto		
Aktier och andelar	-	22 550
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	165
Summa	6 208	31 484

Not 9. Orealiserade vinster på placeringstillgångar

Tkr	2020	2019
Aktier och andelar	46 938	74 277
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	22 924	10 914
Summa	69 862	85 191

Not 10. Kapitalavkastning, kostnader

Tkr	2020	2019
Kapitalförvaltningskostnader	-1 104	-969
Räntekostnader		
Koncernföretag	-1	-5
Övriga räntekostnader	-326	-1 552
Valutakursförlust netto	-572	-
Realisationsförlust netto		
Aktier och andelar	-8 676	-
Övriga finansiella kostnader	-35	0
Summa	-10 715	-2 526

Not 11. Nettoresultat per kategori av finansiella instrument

Tkr, 2020	Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				Summa
	Innehav som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lån och andra fordringar	Övriga finansiella skulder	
Finansiella tillgångar					
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag	-	-	8	-	8
Aktier och andelar	39 637	-	-	-	39 637
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	27 221	-	-	-	27 221
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	12 416 002	-	-	-	12 416 002
Övriga fordringar	-	-	-2	-	-2
Kassa och bank	-	-	-50	-	-50
Summa	12 482 860	-	-44	-	12 482 816
Finansiella skulder					
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring för vilka försäkringstagaren bär risk	-12 416 002	-	-	-	-12 416 002
Övriga skulder	-	-	-	-176	-176
Summa	-12 416 002	-	-	-176	-12 416 178
Nettoresultat finansiella tillgångar och skulder	66 858	-	-44	-176	66 638

Tkr, 2019	Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				Summa
	Innehav som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lån och andra fordringar	Övriga finansiella skulder	
Finansiella tillgångar					
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag	-	-	11	-	11
Aktier och andelar	99 835	-	-	-	99 835
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	16 861	-	-	-	16 861
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	25 522 045	-	-	-	25 522 045
Övriga fordringar	-	-	-179	-	-179
Kassa och bank	-	-	-929	-	-929
Summa	25 638 741	-	-1 097	-	25 637 644
Finansiella skulder					
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring för vilka ft bär risk	-25 522 045	-	-	-	-25 522 045
Övriga skulder	-	-	-	-444	-444
Summa	-25 522 045	-	-	-444	-25 522 489
Netto finansiella tillgångar och skulder	116 696	-	-1 097	-444	115 155

Not 12. Bokslutsdispositioner

Tkr	2020	2019
Periodiseringsfond		
Ingående balans	39 327	31 872
Avsättning /Upplösning	-2 898	7 456
Utgående balans	36 429	39 327
Periodiseringsfond per räkenskapsår		
Periodiseringsfond räkenskapsår 2014	-	5 085
Periodiseringsfond räkenskapsår 2015	1 411	1 411
Periodiseringsfond räkenskapsår 2016	11 539	11 539
Periodiseringsfond räkenskapsår 2017	3 716	3 716
Periodiseringsfond räkenskapsår 2018	8 392	8 392
Periodiseringsfond räkenskapsår 2019	9 184	9 184
Periodiseringsfond räkenskapsår 2020	2 187	-
Summa	36 429	39 327

Not 13. Skatt på årets resultat

Tkr	2020	2019
Skatt på årets resultat		
Aktuell skattekostnad	-103 066	-74 390
varav avkastningsskatt	-89 086	-66 481
varav inkomstskatt	-13 980	-7 909
Uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt	-14 261	-17 525
Summa	-117 327	-91 915
Aktuell skattekostnad avseende avkastningsskatt		
Avkastningsskatt	-89 086	-66 481
Summa	-89 086	-66 481
Aktuell skattekostnad avseende inkomstskatt		
Periodens skattekostnad	-1 482	-5 896
Justering av skattekostnad hänförlig till tidigare år	-12 498	-2 013
Summa	-13 980	-7 909
Specifikation av uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader andra finansiella placeringstillgångar	-14 951	-18 231
Uppskjuten skatt avseende förändring i skattesats ¹⁾	690	706
Summa	-14 261	-17 525
Skatt avseende inkomstskatt		
Aktuell skatt avseende inkomstskatt	-13 980	-7 909
Uppskjuten skatt	-14 261	-17 525
Summa	-28 240	-25 434
Avstämning av effektiv skattesats avseende inkomstskatt		
Resultat före skatt	457 711	404 263
Avgår resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	-389 457	-297 659
Summa resultat i inkomstbeskattad verksamhet	68 254	106 604
Skatt enligt gällande skattesats, 21,4%	-14 606	-22 813
Skatteeffekt andra ej avdragsgilla kostnader/ej skattepliktiga intäkter	-1 826	-1 314
Skatteeffekt hänförlig till tidigare år samt ändrade skattesatser ¹⁾	-11 808	-1 307
Redovisad effektiv skatt	-28 240	-25 434
Effektiv skatt	-41%	-24%

¹⁾ I juni 2018 beslutades att bolagsskatten skulle sänkas och att sänkningen skulle stegvis. För åren 2019-2020 sänktes bolagsskatten till 21,4 procent och för åren 2021 och framåt sänks bolagsskatten till 20,6 procent. Dock finns det särskilda regler för periodiseringsfonder. Återföring av existerande periodiseringsfonder 2020 ska räknas upp för att balansera den lägre skattesatsen. Återföringen sker till mellan 100 och 106 procent av avdraget, beroende på vilket år periodiseringsfonden avsattes och vilket år den upplöses. Uppskjuten skatt som återförs till beskattning 2021 eller senare omvärderas i bokslut 2020 till 20,6 procent.

Not 14. Andra immateriella tillgångar

Tkr	2020	2019
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	3 870	-
Investeringar	6 711	3 870
Utgående balans	10 582	3 870
Akkumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-	-
Årets avskrivningar	-326	-
Utgående balans	-326	-
Redovisade värden	10 256	3 870
Årets avskrivningar ingår i nedanstående rader i resultaträkningen		
Driftskostnader	-326	-

Avskrivningstid

De internt utarbetade immateriella tillgångarna avser utveckling av livförsäkringssystem samt utveckling av processen för tjänstepensionsregleringen. Nyttjandeperioden är 7 år respektive 5 år och skrivs av linjärt.

Under 2020 har 308 (7 149) tusen kronor kostnadsförts avseende utgifter för forskning, samt 7 168 (26 894) tusen kronor avseende utgifter för utveckling.

Utgifter för forskning och utveckling innefattar samtliga utgifter som direkt kan hänföras till forsknings- eller utvecklingsinvesteringar.

Not 15. Aktier och andelar

Tkr	2020	2019
Bokfört värde	470 823	380 341
Anskaffningsvärde	287 483	243 940
Verkligt värde	470 823	380 341
varav:		
Noterade aktier	470 823	380 341

Not 16. Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Tkr	2020	2019
Bokfört värde	1 602 009	1 367 216
Anskaffningsvärde	1 552 054	1 340 185
Verkligt värde	1 602 009	1 367 216
Positiv/negativ skillnad till följd av att bokfört värde överstiger/understiger nominella värden.	49 955	27 031

Not 17. Övriga finansiella placeringstillgångar

Tkr	2020	2019
Företagsägd kapitalförsäkring		
Ingående balans	824	1 241
Skatter och avgifter	-8	-13
Utbetalning	-454	-443
Värdeförändring	22	40
Utgående balans	384	824

Not 18. Fondförsäkringstillgångar

Tkr	2020	2019
Bokfört värde	135 487 264	118 624 231
Verkligt värde	135 487 264	118 624 231

Not 19. Finansiella tillgångar och skulder

Information om redovisade värden per kategori av finansiella instrument

Tkr, 2020	Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Lån och andra fordringar	Övriga finansiella skulder	Redovisat värde	Verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
	Innehav som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål							
Tillgångar									
Aktier och andelar	470 371	453	-	-	470 823	470 823	470 823	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 601 979	30	-	-	1 602 009	1 602 009	1 602 009	-	-
Övriga finansiella placeringstillgångar	384	-	-	-	384	384	384	-	-
Fondförsäkringstillgångar	135 487 264	-	-	-	135 487 264	135 487 264	135 487 264	-	-
Övriga fordringar	-	-	104 451	-	104 451	104 451	-	-	-
Kassa och bank	-	-	407 982	-	407 982	407 982	-	-	-
Övriga upplupna intäkter	-	-	89 158	-	89 158	89 158	-	-	-
Summa finansiella tillgångar	137 559 998	482	601 591	-	138 162 071	138 162 071	137 560 480	-	-
Icke finansiella tillgångar	-	-	-	-	35 655	35 655	-	-	-
Summa icke finansiella tillgångar	-	-	-	-	35 655	35 655	-	-	-
Summa tillgångar	137 559 998	482	601 591	-	138 197 726	138 197 726	137 560 480	-	-
Skulder									
Fondförsäkringsåtaganden	135 599 075	-	-	-	135 599 075	135 599 075	-	135 599 075	-
Övriga skulder	-	7 025	-	179 676	186 701	186 701	7 025	-	-
Övriga upplupna kostnader	-	-	-	1 086	1 086	1 086	-	-	-
Summa finansiella skulder	135 599 075	7 025	-	180 763	135 786 862	135 786 862	7 025	135 599 075	-
Icke finansiella skulder	-	-	-	-	146 432	146 432	-	-	-
Summa skulder	135 599 075	7 025	-	180 763	135 933 294	135 933 294	7 025	135 599 075	-

Not 19. Finansiella tillgångar och skulder forts.

Information om redovisade värden per kategori av finansiella instrument

Tkr, 2019	Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Lån och andra fordringar	Övriga finansiella skulder	Redovisat värde	Verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
	Innehav som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål							
Tillgångar									
Aktier och andelar	378 300	2 042	-	-	380 341	380 341	380 341	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 367 087	129	-	-	1 367 216	1 367 216	1 367 216	-	-
Övriga finansiella placeringstillgångar	824	-	-	-	824	824	824	-	-
Fondförsäkringstillgångar	118 624 231	-	-	-	118 624 231	118 624 231	118 624 231	-	-
Övriga fordringar	-	-	90 365	-	90 365	90 365	-	-	-
Kassa och bank	-	-	310 304	-	310 304	310 304	-	-	-
Övriga upplupna intäkter	-	-	73 627	-	73 627	73 627	-	-	-
Summa finansiella tillgångar	120 370 442	2 170	474 297	-	120 846 909	120 846 909	120 372 613	-	-
Icke finansiella tillgångar	-	-	-	-	41 475	41 475	-	-	-
Summa icke finansiella tillgångar	-	-	-	-	41 475	41 475	-	-	-
Summa tillgångar	120 370 442	2 170	474 297	-	120 888 385	120 888 385	120 372 613	-	-
Skulder									
Fondförsäkringsåtaganden	118 758 681	-	-	-	118 758 681	118 758 681	-	118 758 681	-
Övriga skulder	-	1 109	-	90 472	91 581	91 581	1 109	-	-
Övriga upplupna kostnader	-	-	-	6 741	6 741	6 741	-	-	-
Summa finansiella skulder	118 758 681	1 109	-	97 212	118 857 003	118 857 003	1 109	118 758 681	-
Icke finansiella skulder	-	-	-	-	104 435	104 435	-	-	-
Summa skulder	118 758 681	1 109	-	97 212	118 961 438	118 961 438	1 109	118 758 681	-

Not 19. Finansiella tillgångar och skulder forts

Tillfälligt undantag från IFRS 9 Finansiella instrument, verkligt värde¹⁾

Tkr	2020		2019	
	Finansiella tillgångar med avtalsenliga kassaflöden SPPI ²	Andra finansiella tillgångar ³	Finansiella tillgångar med avtalsenliga kassaflöden SPPI ²	Andra finansiella tillgångar ³
Tillgångar				
Aktier och andelar	-	470 823	-	380 341
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	1 602 009	-	1 367 216
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	384	-	824
Fondförsäkringstillgångar	-	135 487 264	-	118 624 231
Övriga fordringar	104 451	-	90 365	-
Kassa och bank	407 982	-	310 304	-
Övriga upplupna intäkter	89 158	-	73 627	-
Summa finansiella tillgångar	601 591	137 560 480	474 297	120 372 613

¹⁾ Under år 2018-2021 tillämpas ett tillfälligt undantag från den nya redovisningsstandarden IFRS 9 Finansiella instrument, upplysningar lämnas för att möjliggöra jämförelse med företag som tillämpar IFRS 9. Upplysningar lämnas för finansiella tillgångar och avser att efterlikna de grupperingar som görs när IFRS 9 tillämpas utan att för den skull vara en fullständig tillämpning av det regelverket.

²⁾ Avser finansiella tillgångar med avtalsvillkor som vid särskilda datum ger upphov till kassaflöden som endast är betalningar av räntor och kapitalbelopp på det utestående kapitalbeloppet och som ingår i en affärsmodell där syftet är att inkassera avtalsenliga kassaflöden, avser t.ex. övriga fordringar och banktillgodohavanden för t.ex. leverantörsbetalningar. Tillgångarna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

³⁾ Andra finansiella tillgångar avser alla andra finansiella tillgångar som inte hänförs till kategorin finansiella tillgångar med avtalsenliga kassaflöden. Tillgångarna värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

Information om finansiella instruments verkliga värden

I ovanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

Ingen betydande överföring har skett mellan nivå 1, 2 och 3 under året.

Information om verkligt värde för finansiella tillgångar och skulder som inte värderas till verkligt värde i balansräkningen

För finansiella tillgångar och skulder som inte värderas till verkligt värde i balansräkningen, övriga fordringar, kassa och bank, övriga upplupna intäkter, övriga skulder och övriga upplupna kostnader anses det bokförda värdet reflektera det verkliga värdet.

Not 20. Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder

Tkr	2020			2019		
	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar						
Immateriella tillgångar	326	9 930	10 256	-	3 870	3 870
Aktier och andelar	453	470 371	470 823	2 041	378 300	380 341
Obligationer och räntebärande värdepapper	30	1 601 979	1 602 009	129	1 367 087	1 367 216
Övriga placeringstillgångar	384	-	384	442	382	824
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagare bär placeringsrisk	2 661 683	132 825 581	135 487 264	1 875 410	116 748 821	118 624 231
Övriga fordringar	129 465	-	129 465	127 586	-	127 586
Andra tillgångar	407 982	-	407 982	310 304	-	310 304
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	89 543	-	89 543	74 012	-	74 012
Summa tillgångar	3 289 865	134 907 861	138 197 726	2 389 924	118 498 461	120 888 385
Skulder och avsättningar						
Försäkringstekniska avsättningar						
Oreglerade skador	28 075	-	28 075	23 185	-	23 185
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk						
Fondförsäkringsåtaganden	2 661 683	132 825 581	135 487 264	1 875 410	116 748 821	118 624 231
Skuld till försäkringstagarna	111 811	-	111 811	134 450	-	134 450
Andra avsättningar						
Pensioner och likande förpliktelser	477	-	477	550	474	1 024
Skatteskuld	66 902	-	66 902	36 600	-	36 600
Skulder avseende direktförsäkring	599	-	599	471	-	471
Övriga skulder	236 891	-	236 891	134 562	-	134 562
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 275	-	1 275	6 915	-	6 915
Summa skulder och avsättningar	3 107 713	132 825 581	135 933 294	2 212 143	116 749 295	118 961 438

Not 21. Övriga fordringar

Tkr	2020	2019
Fordringar på närstående	1 564	1 883
Pågående handel	101 156	86 688
Övriga fordringar	26 745	39 014
Summa övriga fordringar	129 465	127 586

Not 22. Förändringar i eget kapital

Hänvisning görs till rapport över förändringar i eget kapital.

Not 23. Aktiekapital

	2020	2019
Antal aktier	100 000	100 000
Kvotvärde, kronor	1 000	1 000

Not 24. Disposition av företagets vinst**Förslag till vinstdisposition**

Styrelsen och vd föreslår stämman att för år 2020 redovisade balanserade vinstmedel samt årets vinst om totalt 2 005 223 993 kronor balanseras i ny räkning.

Till bolagsstämmans förfogande står:

- balanserat resultat	1 664 839 550
- årets resultat	340 384 443
Totalt, kronor	2 005 223 993

Not 25. Oreglerade skador

Tkr	2020	2019
Avsättning för utbetalningar och flyttning		
Ingående bokfört värde	23 185	21 127
Inlösta fondvärden för utbetalning	753 987	2 856 068
Utbetalningar under året	-749 097	-2 854 011
Summa	28 075	23 185

Not 26. Fondförsäkringsåtaganden

Tkr	2020	2019
Ingående balans	118 758 681	88 619 382
Inbetalda premier	7 272 485	7 925 005
Utbetalda ersättningar	-2 993 117	-3 448 993
Rabatter till försäkringstagare	301 772	286 665
Värdeförändring på placeringstillgångar	12 416 002	25 522 045
Avgifter	-43 508	-48 831
Avkastningsskatt	-89 001	-66 455
Riskresultat dödlighet	-24 240	-30 394
Andra förändringar	-	258
Utgående balans	135 599 075	118 758 681

Not 27. Pensioner och liknande förpliktelser

Tkr	2020	2019
Företagsägd kapitalförsäkring	447	1 024
Summa	447	1 024

Not 28. Övriga skulder

Tkr	2020	2019
Skuld till kund avseende pågående handel	57 075	121 448
Övriga skulder	169 572	3 499
Summa	226 647	124 947

Not 29. Uppskjuten skatteskuld

Tkr	2020	2019
Uppskjutna skattefordringar (-) och skatteskulder (+)		
Aktier och andelar	37 768	28 208
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	10 291	5 590
Summa	48 059	33 798

Årets förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader har redovisats över resultaträkningen. I juni 2018 beslutades att bolagsskatten skulle sänkas och att sänkningen skulle ske stegvis. För åren 2019-2020 har bolagsskatten sänkts till 21,4 procent och för åren 2021 och framåt sänks bolagsskatten till 20,6 procent. Dock finns det särskilda regler för periodiseringsfonder. Återföring av existerande periodiseringsfonder 2020 ska räknas upp för att balansera den lägre skattesatsen. Återföringen sker till mellan 100 och 106 procent av avdraget, beroende på vilket år periodiseringsfonden avsattes och vilket år den upplöses. Uppskjuten skatt som återförs till beskattning 2021 eller senare och omvärderas i bokslut 2020 till 20,6 procent.

Not 30. Ställda säkerheter

Tkr	2020	2019
Övriga ställda säkerheter (bokfört värde)		
Företagets egna tillgångar	2 072 351	1 745 387
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar:		
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	135 487 264	118 624 231
Totalt ställda säkerheter	137 559 614	120 369 618

Ställda säkerheter

I händelse av obestånd har försäkringstagarna förmånsrätt i de registerförda tillgångarna. Folksam LO Fondförsäkring har rätt att föra tillgångar in och ut ur registret så länge som tillgångarna enligt Försäkringsrörelselagen överstiger de åtaganden som företaget har mot försäkringstagarna. De försäkringstekniska åtagandena uppgår till 135 627 149 (118 781 866) tusen kronor.

Not 31. Eventualförpliktelser

Tkr	2020	2019
Eventualförpliktelser	-	-

Not 32. Upplysningar om närstående

Närstående parter

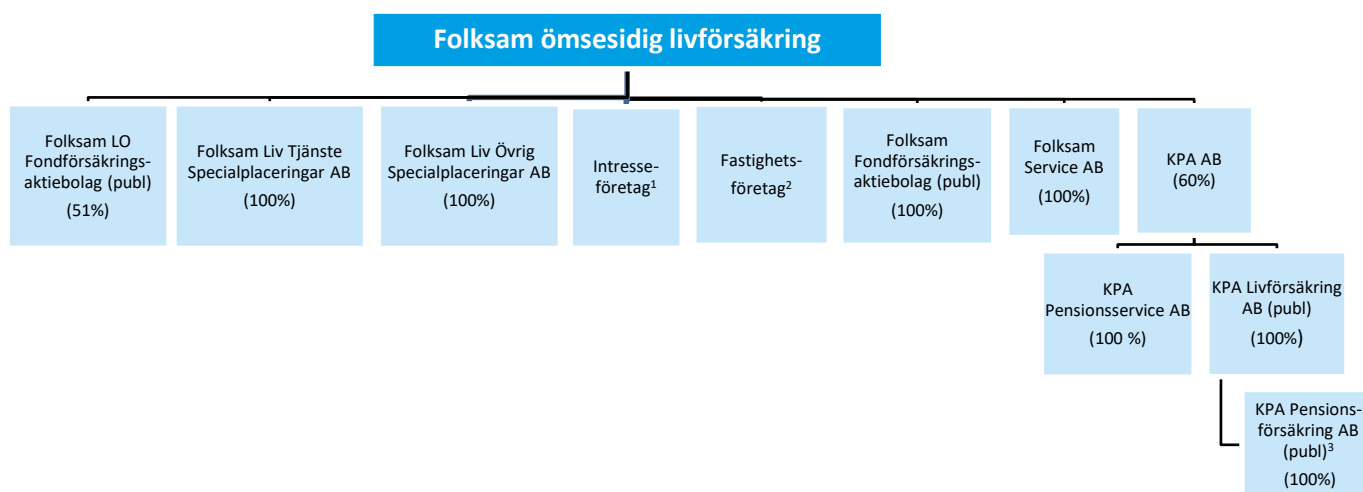
Denna not innehåller en beskrivning av väsentliga relationer mellan Folksam LO Fondförsäkring och närstående företag inom Folksam (Folksam Sak-koncernen respektive Folksam Liv-koncernen, inklusive KPA Pension) samt övriga närstående parter. Samtliga företag inom Folksam definieras som närstående. Se bild över legal struktur nedan.

Övriga närstående parter utgörs av nyckelpersoner, nyckelpersoners nära familjemedlemmar (enligt definitionen i IAS 24) samt företag som står under bestämmande eller betydande inflytande av nyckelpersoner eller deras nära familjemedlemmar. Med företag avses alla typer av företag och organisationer förutom företag i Folksam och företag/organisationer med inflytande i Folksam genom styrelserepresentation. Nyckelpersoner överensstämmer med de ledande befattningshavare för vilka upplysning lämnas avseende "Ersättning och förmåner till ledande befattningshavare" i not 33. Det förekommer inga transaktioner med övriga närstående parter utöver normala kundtransaktioner på marknadsmässiga villkor.

Som närstående parter räknas inte de organisationer som har styrelserepresentation i företag inom Folksam. Dessa agerar inte i direkt eget intresse utan representerar försäkringstagarna.

Bolagsstruktur i Folksam

Folksam består av två koncerner. Folksam Sak-koncernen och Folksam Liv-koncernen. Bilden nedan visar legal struktur för Folksam Liv-koncernen. Detaljerad redovisning av samtliga Sak-koncernföretag finns i årsredovisning för Folksam ömsesidig sakförsäkring och samtliga Liv-koncernföretag finns i årsredovisning för Folksam ömsesidig livförsäkring.

¹Detaljerad redovisning av andelar i intresseföretag i Folksam Liv-koncernen finns i not 19-20 i årsredovisning för Folksam Liv.

²Detaljerad redovisning av dotterföretag i Folksam Liv-koncernen finns i not 18-19 i årsredovisning för Folksam Liv.

³Detaljerad redovisning av dotter- och intresseföretag finns i not 16-17 i årsredovisning för KPA Pensionsförsäkring AB (publ).

Not 32. Upplysningar om närstående forts.

Upplysningar om hur närstående transaktioner ingås och följs upp

Varje år beslutar styrelsen om en verksamhetsplan som bland annat beskriver ekonomiska mål och nyttjandet av gemensamma resurser. Vid ska regelbundet under året informera styrelsen om prognos och utfall av verksamhetsplan. Principiella avvikelser från beslutad verksamhetsplan ska godkännas av styrelsen. I samband med årsbokslutet ska den slutliga fördelningen av kostnader mellan företagen beslutas av styrelsen.

Gemensam operativ organisation

Folksam Liv-koncernen tillsammans med Folksam Sak-koncernen bedriver sin verksamhet i samverkan med en till stor del gemensam operativ organisation samt delvis gemensam infrastruktur (IT, inventarier med mera). Beskriven samverkan gäller de företag som namnges i bilden ovan, ej namngivna företag i kategorierna intresseföretag och fastighetsföretag ingår inte.

En central del av samverkan mellan Folksam Liv- och Sak koncernen är de gemensamma personalresurserna, i form av tillikaanställning. Utgångspunkten är att de samlade personalresurserna över tid ska vara lämpligt dimensionerade för att kostnadseffektivt kunna tillgodose personalbehovet för moder- och dotterföretag i båda koncernerna. Även Konsumentkooperationens Pensionsstiftelse har tillikaanställd personal.

Tillikaanställningen medför att företagen som delar operativ organisation inte köper och säljer tjänster som tillhandahålls av den tillikaanställda personalen, annat än i undantagsfall där det är särskilt motiverat. Istället tillämpas fördelning av kostnader enligt principerna som beskrivs i avsnitt Kostnadsfördelning nedan.

Gemensamma inköp

Mot bakgrund av den samverkan som bedrivs mellan koncernerna kan även inköp samordnas. Inköp till fler än ett företag ska som huvudregel ingås med Folksam Liv, Folksam Sak respektive KPA Pensionsförsäkring AB (publ) som part och inköpsföretag för respektive berörd koncern. Avtal kan ingås separat för varje inköpsföretag eller i ett för dessa företag gemensamt avtal. Vid inköp som uppgår till högst 20 miljoner kronor får dock Folksam Sak vara inköpsföretag för hela Folksamgruppen. Härutöver kan undantag få förekomma om det föreligger särskilda omständigheter som motiverar ett avsteg från huvudregeln.

Kostnader för gemensamma inköp lyder under de generella principer som beskrivs i nedan avsnitt Kostnadsfördelning.

Kostnadsfördelning

Respektive företag, verksamhetsgren och produkt ska bära sina direkt eller indirekt hänförliga driftskostnader kopplade till den gemensamma operativa organisationen samt gemensam infrastruktur. Grundprincipen vid kostnadsfördelningen är att respektive företag ska belastas med de kostnader som uppstår baserat på faktiskt nyttjande, om inte en annan fördelning är särskilt motiverad i det enskilda fallet.

Den kostnadsfördelning som överenskommit på övergripande nivå operationaliseras genom att interna överenskommelser upprättas mellan enhet och företag inom ramen för budgetprocessen.

Överenskommelserna dokumenteras och innehåller specifikation per avdelning/kostnadsställe, samt uppgifter om hur uppföljning och kontroll ska utföras. Fördelning per företag sker sedan i varje månadsbokslut, utifrån procentuell andel av månadsvis utfall på kostnadsställe eller ordernummer.

Kategori av driftskostnadstransaktioner

Försäkringsrörelsen består av kostnader för bland annat distribution, skadehantering, kundservice, försäkringsadministration och den gemensamma marknadsorganisationen. Med kapitalförvaltning avses kapitalförvaltningskostnaderna.

Bland IT-transaktionerna ingår bland annat datautrustning, drift och utveckling av system, trycksaker samt telefoni. Administrativt stöd avser kostnader inom övriga centrala enheter, exempelvis kostnader för lokal, personalkostnader, kommunikation, redovisning, revision och marknadsföring.

Nedanstående tabell visar driftskostnadstransaktioner per kategori.

Följande transaktioner har skett mellan Folksam LO Fondförsäkring och närstående parter inom:	2020				2019			
	Lämnad	Mottagen	Fordran	Skuld	Lämnad	Mottagen	Fordran	Skuld
Folksam Liv koncernen, Tkr								
Moderföretag:			-	3 888			-	6 532
Administrativt stöd	276	-			2 698	-		
Försäkringsrörelsen	523	-			4 808	1 700		
IT	17 790	-			57 704	-		
Kapitalförvaltning	859	-						
Koncernföretag:			1 564	102			1 883	550
Administrativt stöd	705	-			621	-		
Försäkringsrörelsen	-	-			-	638		
Summa	20 154	-	1 564	3 990	65 831	2 338	1 883	7 081
Folksam Sak koncernen, Tkr								
Moderföretag:			-	6 255			-	2 534
Administrativt stöd	7 918	-			4 451	-		
Försäkringsrörelsen	956	-			5 212	-		
IT	9 714	-			5 830	-		
Kapitalförvaltning	113	-			969	-		
Summa	18 702	-	-	6 255	16 462	-	-	2 534
Summa	38 856	-	1 564	10 245	82 293	2 338	1 883	9 615

Under 2020 har vi uppdaterat metod och klassificering för kostnadsfördelningen som gör att redovisningen blir tydligare och därav kan vissa avvikelser mellan åren förekomma.

Övriga närståendetransaktioner

Den kostnadsfördelning som överenskommit på övergripande nivå operationaliseras genom att interna överenskommelser upprättas mellan kostnadsställen/företag som interndeberas. Överenskommelserna dokumenteras och innehåller uppgifter om hur uppföljning och kontroll ska utföras.

Internränta

Internränta betalas för fordringar och skulder mellan företag inom Folksam. Räntan är STIBOR 1 vecka. I Folksam LO Fondförsäkring uppgick internräntan 2020 till en intäkt om 3 (16) tusen kronor och kostnad om 2 (5) tusen kronor.

Garantier

Inga garantier har ställts ut av Folksam LO Fondförsäkring till förmån för annat företag i Folksam.

Not 33. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Medelantal anställda

Medelantalet anställda uppgick till 3 (3). Andelen män uppgick till 0 (0) procent och andelen kvinnor till 100 (100) procent.

Folksam tillämpar tillikaanställning vilket innebär att personalen är anställd i flera företag inom Folksam. Varje anställd är organisatoriskt placerad på ett kostnadsställe. Ett kostnadsställe kan endast tillhöra ett företag. Den anställdes lönekostnader belastar initialt det organisatoriskt tilldelade kostnadsstället, varefter lönekostnaderna fördelas mellan kostnadsställen inom Folksam i förhållande till utfört arbete. Utifrån tillikaanställnings-modellen är medelantalet anställda i Folksam LO Fondförsäkring 73 (44) personer. Under 2020 har företaget uppdaterat metod och klassificering för kostnadsfördelningen vilket gör att medelantalet anställda enligt tillikaanställningsmodellen avviker mellan år 2020 och 2019.

Fördelning kvinnor och män, ledande befattningshavare, antal	2020		2019	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Styrelse	8	4	7	4
Vd	1	-	1	-
Andra ledande befattningshavare	4	-	4	-
Summa kvinnor och män, ledande befattningshavare	13	4	12	4

Löner, ersättningar och övriga förmåner, Tkr	2020	2019
Styrelse	-319	-335
Vd	-1 455	-1 565
Andra ledande befattningshavare	-1 760	-3 731
Summa ledande befattningshavare	-3 534	-5 631
Sociala kostnader ¹⁾	-1 592	-1 952
varav pensionskostnader vd, inklusive löneskatt	-489	-494
varav pensionskostnader andra ledande befattningshavare, inklusive löneskatt	-704	-1 668

¹⁾ Inklusive upplösning av pensionsavsättningar

Ersättningspolicy

Ersättningspolicy för Folksam LO Fondförsäkring utgår från Folksam Livs ersättningspolicy samt de grundläggande värderingarna inom Folksam och har som mål att långsiktigt attrahera, motivera och behålla kvalificerade medarbetare med rätt kompetens vilka bidrar till att Folksam LO Fondförsäkring når sina mål och strategier på kort och lång sikt. Ersättningen ska vara individuell och differentierad, den ska motivera goda prestationer och önskvärda beteenden samt bidra till ett sunt risktagande som ligger i linje med ägarnas och kundernas förväntningar på Folksam LO Fondförsäkring. Ersättningarna ska utformas och bestämmas utan hänsyn till kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Folksam LO Fondförsäkring har en restriktiv hållning till rörliga ersättningar. För att minimera överdrivet risktagande samt undvika intressekonflikter där kundens intressen inte tas till vara med tillbörlig omsorg så utgår inga rörliga ersättningar inom Folksam LO Fondförsäkring utöver kollektiva program baserade på Folksam Livs övergripande mål fastställda av styrelsen för Folksam Liv och som gäller för alla anställda inom Folksam Liv inklusive dotterföretag.

För vd utgår ingen rörlig ersättning. För övriga anställda inom Folksam LO Fondförsäkring som kan påverka företagets risknivå utgår ingen rörlig ersättning dock med undantag för kollektiva program baserade på Folksam Livs övergripande mål vilka är fastställda av styrelsen för Folksam Liv och som gäller för alla anställda inom Folksam Liv inklusive dotterföretag.

Beslutsgång för ersättningspolicy

Folksam LO Fondförsäkrings ersättningspolicy är fastställd av Folksam LO Fondförsäkrings styrelse.

Ersättningsutskottet

Inom Folksam LO Fondförsäkring har styrelseordföranden ersättningsutskottets roll.

Not 33. Medelantal anställda samt löner och ersättningar forts.

Anställda som kan påverka Folksams risknivå

Folksam LO Fondförsäkring har identifierat de anställda som väsentligen kan påverka risknivån i företaget. Denna grupp av anställda utvärderas löpande och kan ändras beroende på den påverkan de har från tid till annan. Anställda som kan påverka risknivån i Folksam LO Fondförsäkring är vd samt tillikaanställda i centrala kontrollfunktioner.

Folksams belöningsprogram

Folksam har ett belöningsprogram som omfattar samtliga medarbetare inom Folksams verksamhet utom för vd, koncernledning, vd i dotterföretagen och chef för internrevision. Syftet med belöningsprogrammet för 2020 var att skapa fokus på Folksams strategi och övergripande mål; att Folksam ska ha försäkrings- och pensionssparandebansrens mest nöjda kunder samt en ökad digital förflyttning. Dessa områden utgjorde de belöningsgrundande målen i programmet samt att det för 2020 infördes en tröskel för driftkostnader i belöningsprogrammet. Denna tröskel innebär att utbetalning i programmet endast kan ske om driftkostnaderna uppgår till en viss nivå oaktat hur väl de belöningsgrundande målen uppnås. Belöningsprogrammet kan falla ut med 0 kronor till maximalt 20 000 kronor per medarbetare beroende på grad av måluppfyllelse. Utfallet i belöningsprogrammet växlas obligatoriskt till en avsättning i en individuell tjänstepensionsförsäkring.

Not 33. Medelantal anställda samt löner och ersättningar forts.**Ersättning styrelse och utskott ¹⁾**

2020 Tkr	Styrelse- arvode	Risk- och kapital- tillskott	Övriga förmåner	Sociala kostnader ²⁾	Totalt
Styrelsens ordförande					
Anna-Karin Laurell ³⁾	-	-	-	-	-
Styrelsens vice ordförande					
Christoffer Jönsson	-72	-24	-	-30	-126
Övriga styrelseledamöter					
Sannah Bäcklin, t o m 2020-08	-24	-16	-	-13	-52
Carina Aho Laitinen ³⁾	-	-	-	-	-
Linn Edström Larsson ³⁾	-	-	-	-	-
Eva Fredriksson ³⁾	-	-	-	-	-
Karin George af Klercker ³⁾	-	-	-	-	-
Anders Olson ³⁾	-	-	-	-	-
Inger Hjærtström, t o m 2020-04	-8	-	-	-2	-10
Jörgen Nyberg	-64	-	-	-20	-84
Sven Olander, t o m 2020-04	-8	-	-	-2	-10
Annika Nilsson, fr o m 2020-04	-72	-	-	-23	-95
Kristina Mårtensson, fr o m 2020-04	-72	-	-	-23	-95
Summa ersättning styrelse och utskott	-319	-40	-	-113	-472

2019 Tkr

Styrelsens ordförande					
Anna-Karin Laurell ³⁾	-	-	-	-	-
Styrelsens vice ordförande					
Christoffer Jönsson	-47	-16	-	-20	-83
Övriga styrelseledamöter					
Sannah Bäcklin, fr o m 2019-04	-62	-23	-	-27	-112
Carina Aho Laitinen ³⁾	-	-	-	-	-
Linn Edström Larsson, ³⁾ from 2019-06	-	-	-	-	-
Eva Fredriksson ³⁾	-	-	-	-	-
Karin George af Klercker ³⁾	-	-	-	-	-
Inger Hjærtström	-62	-	-	-20	-82
Karolina Håkansson, ³⁾ t o m 2019-04	-	-	-	-	-
Jörgen Nyberg	-54	-	-	-17	-72
Sven Olander	-62	-	-	-20	-82
Anders Olson ³⁾	-	-	-	-	-
Anna Maria Stenberg Carlsson, t o m 2019-04	-8	-	-	-2	-10
Summa ersättning styrelse och utskott	-296	-39	-	-105	-440

¹⁾ Under året utbetalda arvoden²⁾ Varav inga pensionskostnader³⁾ Interna ledamöter erhåller inget arvode**Arvodensnivåer styrelsen, Tkr**

	2020	2019
Sammanträdesarvode per tillfälle ¹⁾	-8	-8

¹⁾ Avser styrelseledamöter exkl. ledamöter som sitter i koncernledningen.**Arvoden till ledamöter i Risk- och kapitalutskott, Tkr**

	2020	2019
Sammanträdesarvode per tillfälle	-8	-8

Not 33. Medelantal anställda samt löner och ersättningar forts.

Löner, ersättningar, arvoden och förmåner, Tkr

2020	Grundlön	Övriga förmåner och ersättningar, ¹⁾	Rörlig ersättning	Pensionskostnad, ²⁾	Summa	Avgiftsbestämda pensionskostnader
Vd						
Mia Liblik	-1 449	-6	-	-489	-1 944	
Andra ledande befattningshavare						
Andra ledande befattningshavare 2 personer varav 2 personer med rörlig ersättning	-1 742	-18	-	-704	-2 464	
Summa	-3 191	-24	-	-1 193	-4 408	-
2019						
Mia Liblik	-1 555	-11	-	-494	-2 059	
Andra ledande befattningshavare ³⁾						
Andra ledande befattningshavare 4 personer varav 4 personer med rörlig ersättning	-3 659	-72	-	-1 668	-5 399	
Summa	-5 214	-83	-	-2 162	-7 458	-

¹⁾Övriga förmåner och ersättningar avser huvudsakligen lunchförmåner.²⁾Pensionskostnader avser kostnader hänförligt till respektive år.³⁾I posten "Andra ledande befattningshavare" ingår ersättning som betalats av annat koncern - eller närstående företag 3 042 Tkr.**Ersättningar till ledande befattningshavare****Principer**

Ersättningen till vd utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension. Det finns inga rörliga ersättningar eller övriga ersättningar till ledande befattningshavare. Till styrelsens ordförande och ledamöter inklusive arbetstagarrepresentanter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Ledamöter som sitter i koncernledningen erhåller inte styrelsearvode i de dotterföretagsstyrelser de sitter i. Övriga Folksamanställda som sitter i styrelser erhåller ett mötesarvode om 0 (0) kronor per styrelsemöte. Externa styrelseledamöter har ett sammanträdesarvode på 8 000 (7 800) kronor vilket betalas ut i samband med bolagsstämman.

Pension

Vd omfattas av den kollektivavtalade tjänstepensionsplanen, KTP. Några ytterligare utestående pensionsförpliktelser för styrelse och vd finns inte.

Avgångsvederlag och liknande förmåner

Inga avtal om avgångsvederlag finns utan Vd har 6 månaders uppsägningstid.

Övrig information om ersättningar till anställda enligt Finansinspektionens föreskrift FFFS 2015:12

Räkenskapsårets kostnadsförda totalbelopp för avgångsvederlag uppgick till 0 kronor. Räkenskapsårets ackumulerade totalbelopp för avgångsvederlag uppgick till 0 kronor och räkenskapsårets utbetalda avgångsvederlag uppgick till 0 kronor.

Not 34. Tvister

Det förekommer inte några tvister som i väsentligt avseende kan påverka företagets finansiella ställning.

Not 35. Händelser efter balansdagen

Mia Liblik lämnar uppdraget som vd för Folksam LO Fondförsäkring AB efter drygt fyra år på posten och kommer istället att driva arbetet kring utvecklingen av Folksam Livs tjänstepensionsverksamhet. Mia har under sina dryga år som Vd bidragit till att bolaget nu är så väl positionerat att möta framtiden. Vi tackar Mia för hennes insatser för bolaget och önskar henne lycka till. Christoffer Jönsson har av styrelsen utsetts till ny vd i bolaget och tillträdde 11 mars 2021. Christoffer har fram till dess haft posten som vice ordförande i Folksam LO Pensions styrelse och känner företaget väl.

Styrelsen och vd:s underskrifter

Stockholm, det datum som framgår av elektronisk signering

Anna-Karin Laurell
Styrelsens ordförande

Jörgen Nyberg

Anders Olson

Eva Fredriksson

Kristina Mårtensson

Karin George af Klercker

Linn Edström Larsson

Annika Nilsson

Carina Aho Laitinen

Christoffer Jönsson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats det datum som framgår av elektronisk signering

---

Ernst & Young AB
Daniel Eriksson
Auktoriserad revisor

Definitioner och begrepp

Aktiefonder

En fond som placerar sitt kapital i aktier och andra aktierelaterade instrument. Avkastningen är i regel starkt kopplad till hur den aktiemarknad där fonden investerar utvecklas.

Direktavkastning, i procent

Kapitalavkastning, intäkter, i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på posterna; placeringstillgångar, placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk samt kassa och bank. Med Kapitalavkastning, intäkter menas, utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter m.m.

Erforderlig solvensmarginal

Den minsta nivå, beräknad utifrån verksamhetens art och omfattning, som kapitalbasen ska uppgå till enligt Försäkringsrörelselagen.

Försäkrad

Den person som omfattas av försäkringen.

Försäkringstagare

Den som har ingått försäkringsavtal med ett försäkringsföretag.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftskostnader jämte skaderegleringskostnader, i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på posterna; placeringstillgångar, placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk samt kassa och bank. Med driftskostnader menas anskaffningskostnader och administrationskostnader.

ICR

Med ICR avses det interna kapitalkravet

ICR-kvot

Med ICR-kvot avses kapitalbas i förhållande till internt kapitalkrav (ICR).

Kapitalavkastning

Intäkter och kostnader samt realiserade vinster och förluster på placeringstillgångarna i årets resultat.

Kapitalbas (enligt solvens I)

Kapitalbasen består av eget kapital inklusive obeskattade reserver samt uppskjuten skatt i oraliserade vinster och förluster. Avdrag görs för immateriella tillgångar.

Kapitalbas (enligt solvens II)

Kapital basen består av primärkapital och tilläggskapital som har godkänts av Finansinspektionen.

I primärkapital ingår följande poster, den positiva skillnaden mellan tillgångar och skulder, inklusive försäkringstekniska skulder samt efterställda skulder. Tilläggskapital är en post som inte ingår i primärkapitalet men som kan krävas in för att täcka förluster.

Konsolideringskapitalet

Konsolideringskapital består av eget kapital inklusive obeskattade reserver samt uppskjuten skatt i oraliserade vinster och förluster.

Medelantal anställda

Medelantalet anställda beräknas med utgångspunkt från antalet arbetstimmar, betald tid, relaterad till en årsarbetstid, exklusive ombud.

Placeringstillgångar

Tillgångar som har karaktären av kapitalplacering, det vill säga räntebärande värdepapper, aktier och fondandelar.

Premieinkomst

Som premie redovisas frigjord risksumma som uppstår då hela eller delar av fondvärdet tillfaller företaget vid försäkrads dödsfall.

SCR-kvot

Med SCR-kvot avses kapitalbas i förhållande till solvenskapitalkrav.

Solvenskapitalkrav (enligt solvens II)

Solvenskapitalkravet utgör den minsta storlek på det medräkningsbara primärkapitalet som krävs för att försäkringsföretaget med 99,5 procents sannolikhet ska ha tillgångar under kommande tolv månader som täcker värdet av åtagandena gentemot försäkringstagare och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar.

Solvenskvot

Förhållandet mellan kapitalbas och legalt solvenskrav. Solvenskravet är erforderlig solvensmarginal för tjänstepensionsverksamhet.

Solvensmarginal

Solvensmarginalen är den lägsta nivå som kapitalbasen ska uppgå till. Den beräknas utifrån verksamhetens art och omfattning.

Totalavkastning, i procent

Kapitalavkastning, intäkter jämte värdeförändringar och realisationsresultat vid försäljning av placeringstillgångar i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på posterna; placeringstillgångar, placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk samt kassa och bank. Med Kapitalavkastning, intäkter menas, utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter m.m.

Bolagsbenämningar

Folksam och Folksamgruppen

Folksam och Folksamgruppen omfattar Folksam Liv-koncernen och Folksam Sak-koncernen. I begreppet koncern ingår konsoliderade och ej konsoliderade företag.

Folksam Liv-koncernen

I de finansiella rapporterna används begreppet koncern för att beskriva konsoliderade och ej konsoliderade företag. I koncernens balans- och resultaträkningar med tillhörande noter avses företag som konsolideras. Folksam Liv konsoliderar dotterföretag som står under bestämmande inflytande. Intresseföretag konsolideras enligt kapitalandelsmetoden och är de företag i vilka koncernen har ett betydande inflytande, men inte ett bestämmande inflytande. För information om vilka företag som ingår i koncernen se not Aktier och andelar i koncernföretag samt not Aktier och andelar i intresseföretag.

Folksam Sak-koncernen

I de finansiella rapporterna används begreppet koncern för att beskriva konsoliderade och ej konsoliderade företag.

I koncernens balans- och resultaträkningar med tillhörande noter avses företag som konsolideras. Folksam Sak konsoliderar dotterföretag som står under bestämmande inflytande. Intresseföretag konsolideras och är de företag i vilka koncernen har ett betydande inflytande, men inte ett bestämmande inflytande. För information om vilka företag som ingår i koncernen se not Aktier och andelar i koncernföretag samt not Aktier och andelar i intresseföretag.

Folksam Liv-gruppen

Avser den försäkringsgrupp som rapporteras enligt Solvens II-regelverket, för Folksam Liv motsvarar det företag som ingår i Folksam Liv-koncernen det vill säga företag som både konsolideras och ej konsolideras i de finansiella rapporterna.

Folksam Sak-gruppen

Avser den försäkringsgrupp som rapporteras enligt Solvens II-regelverket, för Folksam Sak motsvarar det företag som ingår i Folksam Sak-koncernen det vill säga företag som både konsolideras och ej konsolideras i de finansiella rapporterna. Det som skiljer mellan Folksam Sak-koncern (finansiella rapporter) och Folksam Sak-gruppen (Solvens II) är hur vissa företag konsolideras. Ett företag kan t ex klassificeras som intresseföretag i de finansiella rapporterna men i Solvens II ingår de inte i gruppen då regelverket i Solvens II innebär en strikt gräns på att innehav mindre än 20 procent inte ingår i gruppen.

Sicklaön Bygg Invest konsolideras som intresseföretag i de finansiella rapporterna men ingår inte i gruppen enligt Solvens II utan tas upp som ett externt innehav.

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Folksam LO Fondförsäkringsaktiebolag (publ), org nr 516401-6619

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Folksam LO Fondförsäkringsaktiebolag (publ), för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av bolagets finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för bolaget.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till bolagets styrelse i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till bolaget enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Övriga upplysningar

Revisionen av årsredovisningen för år 2019 har utförts av en annan revisor som lämnat en revisionsberättelse daterad 3 april 2020 med omodifierade uttalanden i *Rapport om årsredovisningen*.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden. Beskrivningen nedan av hur revisionen genomfördes inom dessa områden ska läsas i detta sammanhang.

Vi har fullgjort de skyldigheter som beskrivs i avsnittet *Revisorns ansvar* i vår rapport om årsredovisningen också inom dessa områden. Därmed genomfördes revisionsåtgärder som utformats för att beakta vår bedömning av risk för väsentliga fel i årsredovisningen. Utfallet av vår granskning och de granskningsåtgärder som genomförts för att behandla de områden som framgår nedan utgör grunden för vår revisionsberättelse.

Redovisning av fondförsäkringar

Detaljerade upplysningar och beskrivning av området lämnas i årsredovisningen. Fondförsäkringar och intäkter från investeringsavtal specificeras i not 5, not 18 och not 26 med ytterligare information om risker i not 2. För området relevanta redovisningsprinciper beskrivs i not 1, avsnitt 3.2 på sid 20.

Beskrivning av området

Per den 31 december 2020 uppgick intäkter från investeringsavtal till 43 508 tkr, fondförsäkringstillgångar till 135 487 264 tkr och fondförsäkringsåtaganden till 135 599 075 tkr. Totalt utgör fondförsäkringar 98 procent av totala tillgångar och 99 procent av totala skulder.

Tillgångarna och skulderna värderas till fondandelarnas verkliga värde enligt aktuell köpkurs per balansdagen. En avsättning görs för fondförsäkringsåtaganden i de fall de förväntade framtida intäkterna är lägre än de förväntade kostnaderna. Balanspostens storlek i förhållande till totala tillgångar och skulder har medfört att redovisning av fondförsäkringar varit ett särskilt betydelsefullt område i vår revision.

Hur detta område beaktades i revisionen

Vi har skaffat oss förståelse för fondförvaltningsprocessen genom att utföra en genomgång av processen och inspektera dokument. Vidare har vi kontrollerat existens och värdering av redovisade fondandelar genom att på stickprovsbasis bekräfta redovisade poster mot externa underlag. Vi har testat förekomst och fullständighet av intäkter från investeringsavtal och utvärderat lämpligheten i metoder och antaganden för redovisning av åtaganden. I vår revision har vi använt våra interna aktuarier för att bistå oss i de granskningsåtgärder vi utfört.

Vi har även granskat lämnade upplysningar i de finansiella rapporterna avseende fondförsäkringar.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- ▶ identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- ▶ skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- ▶ utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- ▶ drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- ▶ utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall åtgärder som har vidtagits för att eliminera hoten eller motåtgärder som har vidtagits.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Folksam LO Fondförsäkringsaktiebolag (publ) för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till bolaget enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- ▶ företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- ▶ på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaper. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelse skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Ernst & Young AB, Box 7850, 103 99 Stockholm, utsågs till Folksam LO Fondförsäkringsaktiebolag (publ) revisor av bolagsstämman den 8 april 2020 och har varit bolagets revisor sedan 8 april 2020.

Stockholm, det datum som framgår av elektronisk underskrift

Ernst & Young AB

Daniel Eriksson

Auktoriserad revisor